

LT

EUROPOS
AUDITO
RŪMAI

2015

ES auditas trumpai

Europos Audito Rūmų 2015 m.
metinių ataskaitų pristatymas

EUROPOS AUDITO RŪMAI
12, rue Alcide de Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Tel. +352 4398-1

Užklausos: eca.europa.eu/Lt/Pages/ContactForm.aspx

Interneto svetainė: eca.europa.eu

Tviteris: @EUAuditorsECA

Daug papildomos informacijos apie Europos Sąjungą yra internete.
Ji prieinama per portalą *Europa* (<http://europa.eu>).

Liuksemburgas: Europos Sąjungos leidinių biuras, 2016

Print	ISBN 978-92-872-5591-4	doi:10.2865/06150	QJ-04-16-526-LT-C
PDF	ISBN 978-92-872-5542-6	doi:10.2865/854909	QJ-04-16-526-LT-N
EPUB	ISBN 978-92-872-5594-5	doi:10.2865/160648	QJ-04-16-526-LT-E
HTML	ISBN 978-92-872-5589-1	doi:10.2865/678197	QJ-04-16-526-LT-Q

© Europos Sąjunga, 2016

Leidžiama atgaminti nurodžius šaltinį.

LT

2015

ES auditas trumpai

**Europos Audito Rūmų 2015 m.
metinių ataskaitų pristatymas**

Šiame leidinyje „2015 m. ES auditas trumpai“ apibendrinti Europos Audito Rūmų metinių 2015 m. ES biudžeto vykdymo ir Europos plėtros fondų įgyvendinimo ataskaitų nustatyti faktai. Mes apžvelgiame ES finansų valdymą metų laikotarpiu ir pateikiame pasiūlymų, kaip jį būtų galima pagerinti. Tai darydami, mes padedame Europos Parlamentui ir Tarybai išanalizuoti, kaip yra naudojamos ES lėšos.

2015 finansiniais metais valstybėms narėms ir ES institucijoms stengiantis pateikti atsaką į pabėgėlių krizę ir paskatinti didesnes investicijas į ekonomiką – tuo pat metu išlaikant pagal 2014–2020 m. daugiametę finansinę programą nuolatinei ES veiklai skirtą finansavimą – ES biudžetui buvo daromas didelis spaudimas.

Mūsų audito darbas apima skirtingas ir dažnai sudėtingas pajamų ir išlaidų schemas visais ES, nacionalinių ir regioninių administracijų lygmenimis iki pat atskirų naudos gavėjų. Mes teikiame patikinimo pareiškimą dėl finansinių ataskaitų patikimumo ir jose atspindimų operacijų tvarkingumo ir atkreipiame dėmesį į sritis, kuriose yra didžiausia netinkamo ES lėšų panaudojimo rizika. Kartu mes taip pat pateikiame ataskaitą dėl Komisijos naudojamos sistemos, skirtos valdyti ES lėšų veiksmingumą.

Kaip ir ankstesniais metais, mes darome išvadą, kad 2015 m. ES finansinės ataskaitos yra patikimos, bet išlaidas ir toliau veikia reikšmingas nukrypimų („klaidų“) lygis. Mūsų įvertintas 2015 m. bendras klaidų lygis sudaro 3,8 %, o tai yra geriau nei ankstesniais metais, tačiau vis dar yra žymiai viršijama mūsų 2 % reikšmingumo riba.

Mūsų analizė rodo, kad dotacijų schemoms, kurios remiasi naudos gavėjų išlaidų kompensavimu, yra būdingas didesnis klaidų lygis nei teisių į išmokas schemoms. Mes taip pat atkreipiame dėmesį į finansų valdymo rizikas, susijusias su finansine parama, kuri tiesiogiai arba netiesiogiai teikiama ES biudžeto paskolų, garantijų ir nuosavo kapitalo investicijų forma.

Aptardami ES veiksmingumo valdymą vėl pabrėžiame būtinybę nustatyti aiškią sąsają tarp naujų ES politinių prioritetų, esamų strateginių tikslų ir veiklos, kurią iš tikrųjų finansuoja Europos Sąjunga. Šių metų metinėje ataskaitoje daugiausia dėmesio skiriama moksliniams tyrimams ir inovacijoms skirtų išlaidų veiksmingumo valdymui.

Galiausiai, savo ataskaitoje mes pateikiame rekomendacijų, kaip sumažinti klaidų skaičių ir pagerinti bendrą ES biudžeto veiksmingumą. Komisijos atlikta lėšų panaudojimo 2014–2020 m. planų laikotarpio vidurio peržiūra dabar suteikia galimybę imtis veiksmingų priemonių supaprastinant išlaidų schemų taisykles ir padarant biudžetą lankstesnį ir labiau orientuotą į piliečiams svarbiausių rezultatų pasiekimą.

Europos Audito Rūmų pirmininkas
Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

Puslapis

- 02 **Pirmininko įvadinis žodis**
- 05 **Bendri rezultatai**
- 05 **Pagrindiniai nustatyti faktai ir mintys**
- 07 **Kas mes esame**
- 07 **Ką mes auditavome**
- 09 **Ką mes nustatėme**
- 09 **ES finansinės ataskaitos atspindi tikrą ir teisingą vaizdą**
- 09 **Įvertintas klaidų lygis vis dar žymiai didesnis už 2 % reikšmingumo ribą**
- 16 **Labiausiai klaidos paveikė kompensavimo išlaidas**
- 18 **Valdymo būdas turi ribotą poveikį klaidų lygiui**
- 20 **Taisomieji veiksmai darė poveikį įvertintam klaidų lygiui**
- 21 **Komisija turi galimybių pagerinti savo rizikos ir taisomųjų veiksmų poveikio vertinimą**
- 22 **Sumų, kurios yra mokėtinos šiais ir ateinančiais metais, proporcinė dalis yra labai didelė**
- 23 **Didelę riziką kelia didėjantis finansinių priemonių naudojimas**
- 24 **Daugiau dėmesio turi būti skirta veiksmingumui**
- 28 **Išsamesnė pajamų ir išlaidų sričių analizė**
- 29 **Pajamos**
- 32 **Konkurencingumas augimui ir darbo vietų kūrimui**
- 35 **Ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda**

39	Gamtos ištekliai
44	Europos vaidmuo pasaulyje
46	Saugumas ir pilietybė
47	Administravimas
49	Europos plėtros fondai (EPF)
52	Aiškinamoji informacija
52	Trumpa audito metodo apžvalga
54	Europos Audito Rūmai ir jų darbas
55	2015 m. specialiosios ataskaitos

Pagrindiniai nustatyti faktai ir mintys

2015 m. patikinimo pareiškimo santrauka

Europos Audito Rūmai teikia palankią nuomonę dėl 2015 m. Europos Sąjungos finansinių ataskaitų patikimumo.

2015 m. pajamos, imant bendrai, yra teisėtos ir tvarkingos.

2015 m. mokėjimai yra paveikti reikšmingo klaidų lygio. Todėl mes teikiame neigiamą nuomonę dėl jų teisėtumo ir tvarkingumo.

Visą mūsų patikinimo pareiškimą skaitykite 2015 m. metinės ataskaitos 1 skyriuje.

- 2015 m. ES finansinės ataskaitos buvo parengtos laikantis tarptautinių standartų ir visais reikšmingais aspektais atspindi tikrą ir teisingą vaizdą. Todėl mes galėjome ir šį kartą pateikti palankią nuomonę dėl jų patikimumo. Tačiau mes pateikėme neigiamą nuomonę dėl mokėjimų tvarkingumo.
- 2015 m. mokėjimų įvertintas klaidų lygis, kuriuo matuojamas netvarkingumo lygis, yra 3,8 %. Tai geriau nei pastaraisiais metais, bet jis vis dar žymiai viršija mūsų 2 % reikšmingumo ribą.
- Valdymo būdas turi ribotą poveikį klaidų lygiui. Mes ir toliau nustatome beveik tokį patį įvertintą klaidų lygį srityse, kurioms taikomas pasidalijamasis valdymas su valstybėmis narėmis (4,0 %), ir Komisijos tiesiogiai valdomose išlaidose (3,9 %). Mes vėl nustatėme, kad didžiausi įvertinti klaidų lygiai buvo srityse „Ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda“ (5,2 %) ir „Konkurencingumas augimui ir darbo vietų kūrimui“ (4,4 %). Mažiausias yra srities „Administracinės išlaidos“ įvertintas klaidų lygis (0,6 %).
- Skirtingi kompensavimo schemų (kai ES kompensuoja tinkamų finansuoti veiklų tinkamas finansuoti išlaidas remdamasi naudos gavėjų pateiktomis išlaidų deklaracijomis) ir teisių į išmokas schemų (kai mokėjimai atliekami priklausomai nuo sąlygų įvykdymo, o ne kompensuojant išlaidas) rizikos modeliai ir toliau darė didelį poveikį klaidų lygiui skirtingose išlaidų srityse. Išlaidų kompensavimas yra susijęs su daug didesniu klaidų lygiu (5,2 %) nei išlaidos, patirtos teisių į išmokas pagrindu (1,9 %).
- Valstybių narių institucijų ir Komisijos vykdyti taisomieji veiksmai darė teigiamą poveikį įvertintam klaidų lygiui. Be šių veiksmų bendras įvertintas klaidų lygis būtų sudaręs 4,3 %. Nepaisant to, kad Komisija ėmėsi priemonių pagerinti savo rizikos ir taisomųjų veiksmų poveikio vertinimą, vis dar yra galimybių pagerinti padėtį.
- Jei Komisija, valstybių narių valdžios institucijos ar nepriklausomi auditoriai būtų pasinaudoję visa jiems prieinama informacija, jie būtų užkardę arba aptikę ir ištaisę didelę dalį klaidų prieš atliekant susijusius mokėjimus.

- Sumų, kurios yra mokėtinos šiais ir ateinančiais metais, proporcinė dalis vis dar labai didelė. Tačiau Komisija neparengė sekančių 7–10 metų grynąjų pinigų prognozės. Tokia prognozė sudarytų galimybę suinteresuotosioms šalims numatyti būsimus mokėjimų reikalavimus ir biudžetinius prioritetus.
- Finansinių priemonių, kurios nėra tiesiogiai finansuojamos iš ES biudžeto ir kurių mes neaudituojame, gausėjimas kelia didesnę grėsmę atskaitomybei ir ES politikų bei operacijų koordinavimui.
- Komisija padarė tam tikrą pažangą naudodama rodiklius, kuriais įvertinamas veiksmingumas, tačiau išlieka trūkumų. Taip pat turi būti geriau parengti valdymo tikslai Komisijos generalinių direktoratų lygmeniu.
- „Horizontas 2020“ kontekste mes nustatėme, kad nepaisant to, kad lyginant su septintąja bendrąja programa buvo atlikta pagerinimų, Komisijos pajėgumas stebėti programos veiksmingumą ir teikti ataskaitas vis dar yra ribotas. Sąsajas tarp 10-ies naujų Komisijos politikos prioritetų ir programos „Europa 2020“ / „Horizontas 2020“ strateginio pagrindo būtina toliau tikslinti. Šis aiškumo trūkumas gali taip pat daryti poveikį kitai ES veiklai.
- Nepaisant to, kad bendras informuotumas apie mūsų rekomendacijas valstybėms narėms yra priimtino lygio, oficialaus atsižvelgimo į jas lygis yra labai įvairus ir dėl to įrodymai apie nacionalinės politikos ir praktikos pokyčius yra tik labai riboti.

Netrumpintos mūsų 2015 m. metinės ataskaitos dėl ES biudžeto ir dėl iš 8-ojo, 9-ojo, 10-ojo ir 11-ojo Europos plėtros fondų finansuojamos veiklos yra skelbiamos mūsų svetainėje (<http://www.eca.europa.eu/lt/Pages/AR2015.aspx>).

Kas mes esame

Mes esame Europos Audito Rūmai, ES išorės auditorius. Pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 287 straipsnį mes privalome pateikti Europos Parlamentui ir Tarybai finansinių ataskaitų patikimumo bei jose atspindimų operacijų teisėtumo ir tvarkingumo patikinimo pareiškimą. Mes esame nepriklausomi nuo mūsų audituojamų institucijų ir įstaigų.

Ką mes auditavome

ES biudžetas

ES biudžeto išlaidos – tai svarbi priemonė siekiant jos politikos tikslų. Kiekvienais metais mes audituojame ES biudžeto pajamas ir išlaidas ir teikiame savo nuomonę apie metinių finansinių ataskaitų patikimumą bei pajamų ir išlaidų operacijų atitiktį galiojančioms taisyklėms ir teisės aktams.

2015 m. išlaidos sudarė 145,2 milijardo eurų arba apie 285 eurus kiekvienam piliečiui. Tai sudarė 2,1 % visų bendrų ES valstybių narių valdžios sektoriaus išlaidų.

Europos Parlamentas ir Taryba ES biudžetą tvirtina kiekvienais metais pagal 7 metų finansines programas. Už užtikrinimą, kad biudžeto lėšos būtų tinkamai išleistos, visų pirma atsako Komisija. Beveik 80 % biudžeto yra panaudojama taikant vadinamąjį pasidalijamąjį valdymą, kai atskiros valstybės narės pagal ES teisės aktus skirsto lėšas ir valdo išlaidas (pvz., srityse „Ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda“ ar „Gamtos ištekliai“).

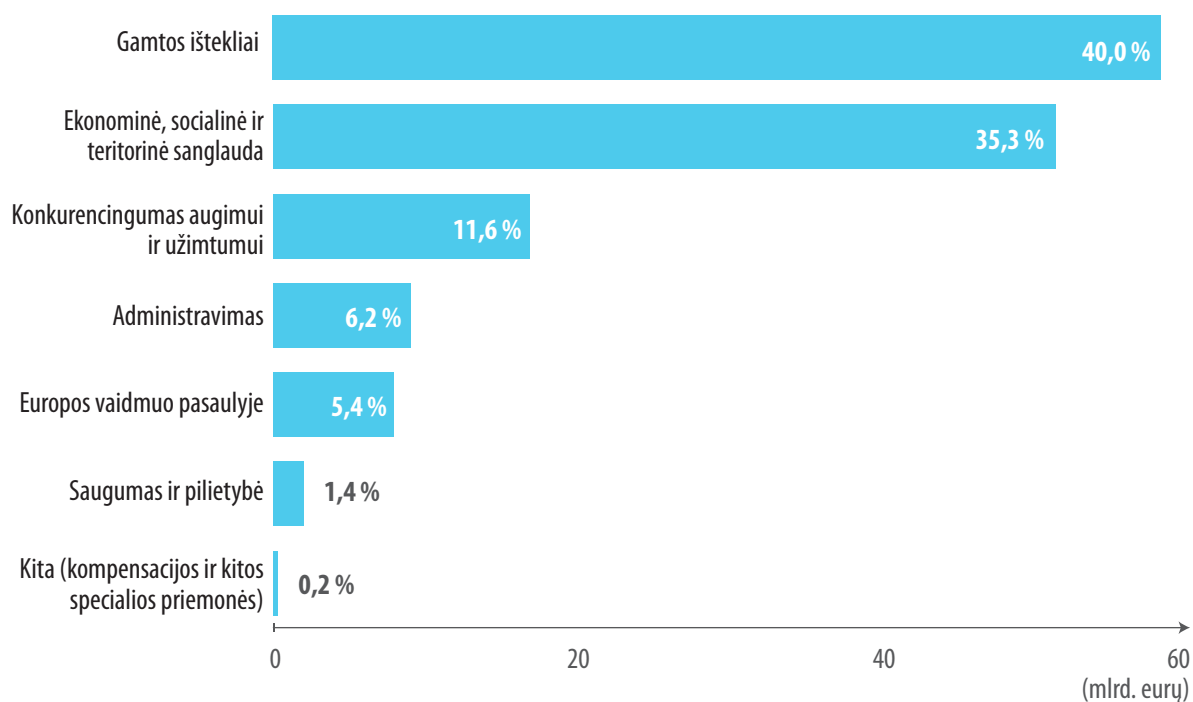
Iš kur gaunamos lėšos?

ES biudžetas finansuojamas įvairiais būdais. Didžiausią jo lėšų dalį apmoka valstybės narės remiantis jų bendrosiomis nacionalinėmis pajamomis (94,0 milijardo eurų). Kiti lėšų šaltiniai – tai valstybių narių įmokos, apskaičiuojamos remiantis muitais ir žemės ūkio mokesčiais (18,7 milijardo eurų), taip pat jų surinktu pridėtinės vertės mokesčiu (18,3 milijardo eurų).

Kam išleidžiamos lėšos?

Metinio ES biudžeto lėšos panaudojamos įvairiausiose srityse (žr. **1 diagramą**). Lėšos mokamos siekiant remti tokias skirtingas sritis kaip ūkininkavimas, kaimo ir miesto vietovių plėtra, transporto infrastruktūros projektai, moksliniai tyrimai, bedarbių mokymas, parama šalims, norinčioms įstoti į ES, ar pagalba kaimyninėms ir besivystančioms šalims.

Visos 2015 m. ES išlaidos (145,2 mlrd. eurų)

ES išlaidos patiriamos taikant dviejų tipų išlaidų programas, susijusias su skirtingais rizikos modeliais:

- Teisių į išmokas programos, kai mokėjimai atliekami įvykdžius tam tikras sąlygas, pavyzdžiui, stipendijos studentams ir tyrėjams (konkurencingumo išlaidų kategorija), tiesioginė parama ūkininkams (srityje „Gamtos ištekliai“), tiesioginė parama biudžetui (srityje „Europos vaidmuo pasaulyje“) arba atlyginimai ir pensijos (srityje „Administravimas“).
- Išlaidų kompensavimo schemas, kai ES kompensuoja tinkamos finansuoti veiklos tinkamas finansuoti išlaidas. Šios schemas apima, pavyzdžiui, mokslinių tyrimų projektus (konkurencingumo išlaidų kategorija), investicines schemas regioninės ir kaimo plėtros srityse (priskirtas išlaidoms sanglaudos ir „Gamtos išteklių“ srityse), mokymų schemas (sanglaudos išlaidos) ir vystymo projektus (srityje „Europos vaidmuo pasaulyje“).

Ką mes nustatėme

ES finansinės ataskaitos atspindi tikrą ir teisingą vaizdą

ES 2015 m. finansinės ataskaitos buvo parengtos pagal tarptautinius viešojo sektoriaus apskaitos standartus ir visais reikšmingais aspektais teisingai atspindi ES tų metų finansinius rezultatus bei jos turtą ir įsipareigojimus metų pabaigoje. Todėl mes galėjome pateikti palankią nuomonę dėl finansinių ataskaitų patikimumo (jas pasirašyti), kaip tai darėme nuo 2007 m.

Įvertintas klaidų lygis vis dar žymiai didesnis už 2 % reikšmingumo ribą

Pagrindinė mūsų audito darbo sudedamoji dalis – operacijų imčių, sudarytų iš viso ES biudžeto siekiant gauti nešališkus ir patikimus įverčius, parodančius, koku mastu pajamos ir įvairių sričių išlaidos yra paveiktos klaidų, testavimas.

2 diagramoje apibendrinti 2015 m. rezultatai. Daugiau informacijos apie mūsų audito metodą ir įvertintą klaidų lygį pateikta 52 ir 53 puslapiuose.

2 diagrama

2015 m. viso ES biudžeto operacijų testavimo rezultatai

Įvertintas klaidų lygis yra pagrįstas mūsų testuotoje statistinėje operacijų imtyje aptiktomis kiekybiškai įvertinamomis klaidomis.

Dėl 2015 m. mes darome išvadą, kad pajamose reikšmingo klaidų lygio nebuvo.

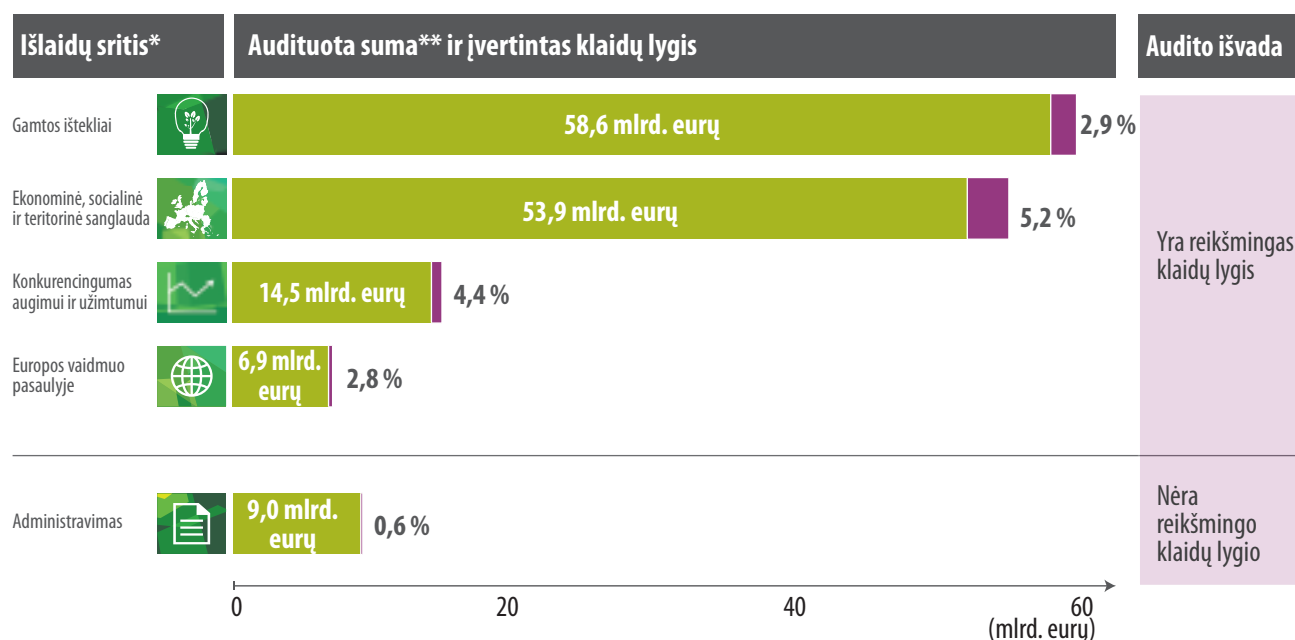
Mūsų įvertintas viso išlaidų biudžeto 3,8 % klaidų lygis leidžia pateikti neigiamą nuomonę dėl išlaidų tvarkingumo (sąvokos „tvarkingumas“ paaiškinimas pateiktas 53 puslapyje).

Atlikus testus taip pat gauti su kiekviena išlaidų sritimi susiję rezultatai, kurie yra pateikti **3 diagramoje**.

Daugiau informacijos apie pajamų ir kiekvienos išlaidų srities rezultatus pateikta 29–51 puslapiuose ir atitinkamuose 2015 m. metinės ataskaitos skyriuose.

3 diagrama

2015 m. operacijų testavimo pagal ES išlaidų sritis rezultatai

% Įvertintas klaidų lygis yra pagrįstas mūsų aptiktomis kiekybiškai įvertinamomis klaidomis testuojant operacijų imtį. Sudarydami šią imtį ir vertindami klaidų lygį, mes naudojame standartinius statistinius metodus (žr. 2015 m. metinės ataskaitos 1 skyriaus 1.1 priedą).

* Mes neteikiame specialaus vertinimo dėl išlaidų pagal DFP 3 išlaidų kategoriją („Saugumas ir pilietybė“) ir DFP 6 išlaidų kategoriją („Kompensacijos“), nei dėl kitų išlaidų (specialios priemonės, nepatenkančios į 2014–2020 m. DFP taikymo sritį, kaip antai Neatidėliotinos pagalbos rezervas, Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas, Europos Sąjungos solidarumo fondas ir Lankstumo priemonė). Tačiau šiose srityse mūsų vykdomas darbas prisideda prie mūsų bendros išvados dėl 2015 m. išlaidų.

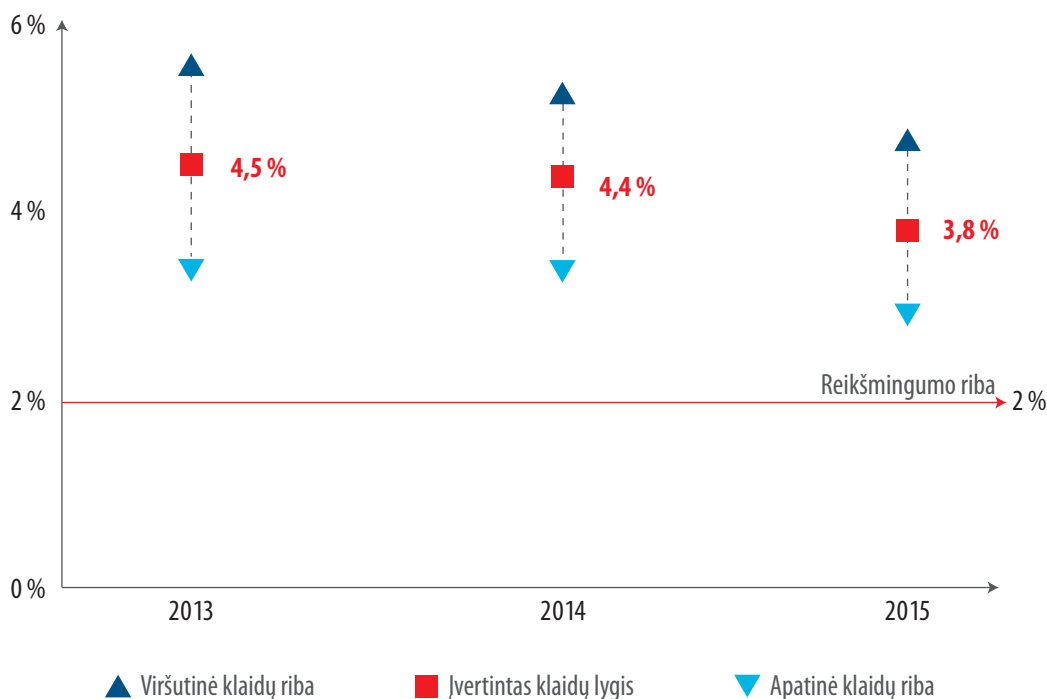
** Sumų skirtumas 1 ir 3 diagramose atsiranda dėl to, kad mes nagrinėjame mokėjimų operacijas, kai išlaidos buvo įvykdytos, užregistruotos ir patvirtintos. Išankstiniai mokėjimai nagrinėjami tik tuomet, kai iš lėšų gavėjas pateikia pinigų panaudojimo įrodymą ir kai išankstinis mokėjimas patvirtinamas ar tampa susigrąžinamas.

Audito rezultatų analizė

Įvertintas klaidų lygis, kuriuo matuojamas pažeidimų lygis operacijose, 2015 m. mokėjimų atveju sudaro 3,8 % ir yra mažesnis nei 2014 m. (4,4 %) ir 2013 m. (4,5 %). Tai geriau nei pastaraisiais metais, bet jis vis dar žymiai viršija mūsų 2 % reikšmingumo ribą (žr. **4 diagramą**). Audito rezultatai iš esmės atitinka ankstesnių metų rezultatus.

4 diagrama

Viso ES biudžeto įvertintas klaidų lygis (2013–2015 m.)

Pastabos:

Klaidų lygį mes vertiname naudodami standartinius statistikos metodus. Mes esame 95 % įsitikinę, kad klaidų lygis populiacijoje yra tarp apatinės klaidų ribos ir viršutinės klaidų ribos (išsamiau žr. 2015 m. metinės ataskaitos 1 skyriaus 1.1 priedą).

Dėl 2015 m. pasikeitusio bendros žemės ūkio politikos teisinio pagrindo mes neįtraukiame į operacijų testavimą kompleksinės paramos. Į tokias klaidas buvo atsižvelgiama ankstesniais metais (žr. toliau pateiktą langelį dėl mūsų audito metodo atnaujinimo).

Mūsų audito metodo atnaujinimas: kompleksinės paramos klaidų DFP 2 kategorijoje „Gamtos išteklių“ pašalinimas nuo 2015 m.

Dėl 2015 m. pasikeitusio bendros žemės ūkio politikos teisinio pagrindo mes neįtraukiame į operacijų testavimą kompleksinės paramos. 2014 m. tokios klaidos prie DFP 2 išlaidų kategorijos „Gamtos išteklių“ bendro įvertinto klaidų lygio prisidėjo 0,6 procentinio punkto. 2011–2014 m. laikotarpiu jos kasmet prie bendro įvertinto klaidų lygio prisidėdavo nuo 0,1 iki 0,2 procentinio punkto.

Klaidos, išekvojimas ir sukčiavimas

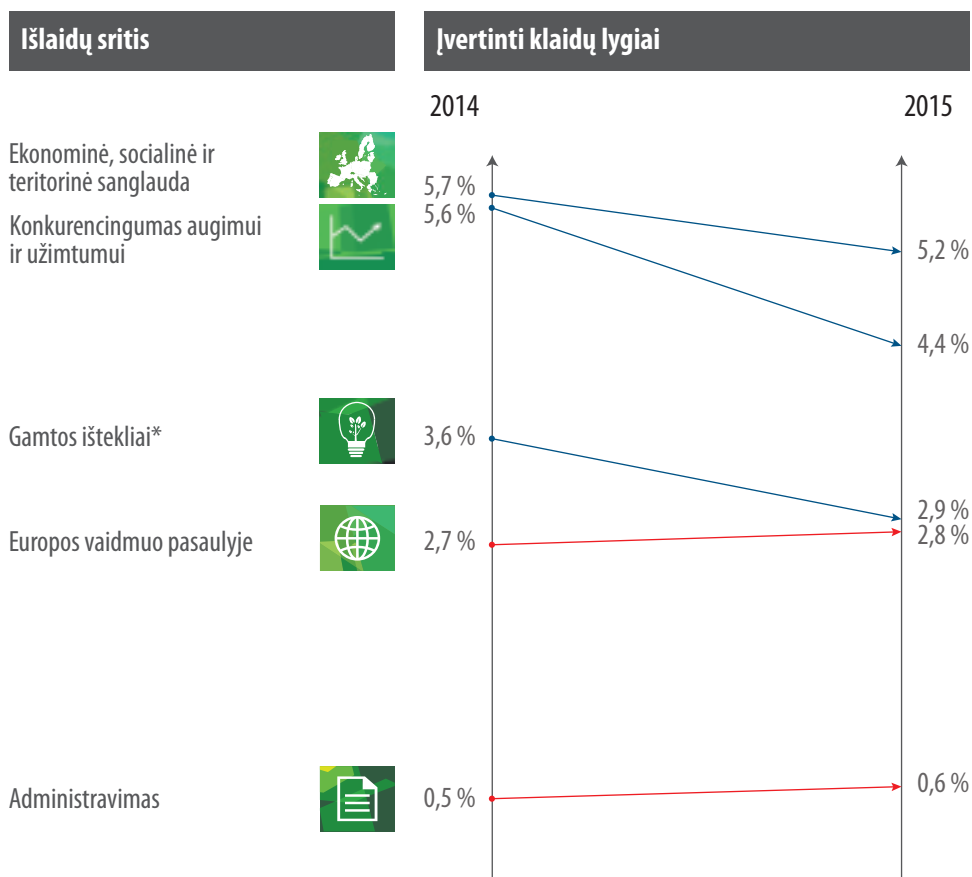
Mūsų įvertintas ES biudžeto klaidų lygis nėra sukčiavimo, neefektyvumo ar išekvojimo matas. Tai įvertis pinigų, kurie neturėjo būti sumokėti, nes nebuvo panaudoti kaip to reikalauja atitinkamos taisyklės ir teisės aktai. Tipinės klaidos yra netinkamų finansuoti išlaidų arba su pirkimais, kurie buvo vykdomi netinkamai taikant viešųjų pirkimų taisykles, susijusių išlaidų apmokėjimas.

Sukčiavimas yra sąmoninga apgaulė siekiant naudos. Apie mūsų audito metu iškilusius įtariamo sukčiavimo atvejus mes pranešame OLAF, Europos Sąjungos kovos su sukčiavimu tarnybai, kuri, jei reikia, bendradarbiaudama su valstybės narės institucijomis, atlieka būtiną tyrimą ir įgyvendina tolesnes priemones. 2015 m. auditų metu įvertinę maždaug 1 200 operacijų teisėtumą ir tvarkingumą, mes nustatėme 12 įtariamo sukčiavimo atvejų (2014 m.: 22), kuriuos perdavėme OLAF. Dažniausiai įtariamo sukčiavimo atvejai buvo susiję su interesų konfliktais ir dirbtiniu sąlygų sudarymu, po jų ėjo tinkamumo finansuoti kriterijų neatitinkančių išlaidų deklaravimas. Įtariamo sukčiavimo atvejų per visus metus mes taip pat nustatome atlikdami su patikinimo pareiškimu nesusijusį darbą.

5 diagramoje palyginti įvertinti klaidų lygiai 2014–2015 m., atsižvelgiant į įvairių išlaidų sričių kategorijas pagal daugiamečę finansinę programą (DFP). Įvertintas klaidų lygis pastebimai sumažėjo srityse „Ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda“; „Konkurencingumas augimui ir darbo vietų kūrimui“ ir „Gamtos ištekliai“. Šiek tiek didesni klaidų lygiai buvo nustatyti srityse „Europos vaidmuo pasaulyje“ ir „Administravimas“. Administracinių išlaidų įvertintas klaidų lygis buvo mažiausias (0,6 %) ir jose nebuvo reikšmingo klaidų lygio.

5 diagrama

Įvertintų klaidų lygių palyginimas pagal ES išlaidų sritis (2014–2015 m.)

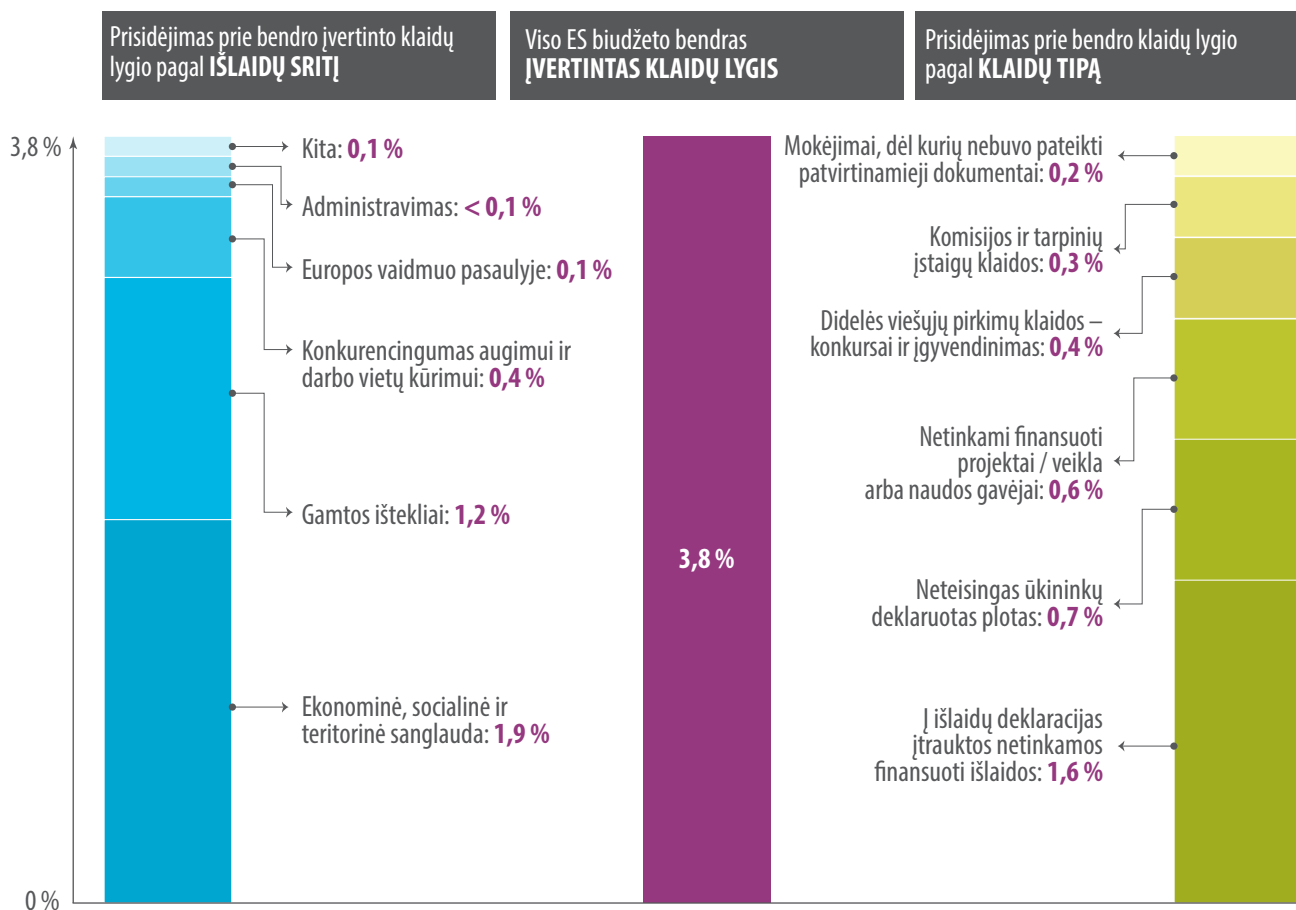

% Įvertintas klaidų lygis yra pagrįstas mūsų aptiktomis kiekybiškai įvertinamomis klaidomis testuojant operacijų imtį. Atrinkdami šią imtį ir vertindami klaidų lygį, mes naudojame standartinius statistinius metodus (žr. 2015 m. metinės ataskaitos 1 skyriaus 1.1 priedą).

* Dėl 2015 m. pasikeitusio bendros žemės ūkio politikos teisinio pagrindo mes nebeįtraukiame į operacijų testavimą kompleksinės paramos. 2014 m. tokios klaidos prie DFP 2 išlaidų kategorijos bendro įvertinto klaidų lygio (3,6 %) prisidėjo 0,6 procentinio punkto.

6 diagramoje parodyta, kiek prie bendro įvertinto klaidų lygio prisideda konkrečios išlaidų sritys pagal DFP išlaidų kategorijas. Išlaidos srityje „Ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda“ yra antros pagal dydį ES biudžete ir jose nustatytas didžiausias įvertintas klaidų lygis. Todėl tai yra daugiausiai prie bendro įvertinto klaidų lygio prisidedanti sritis (pusė bendro lygio). Beveik visoms išlaidoms taikomos išlaidų kompensavimo procedūros. Tris ketvirtadalius 2015 m. įvertinto klaidų lygio šioje išlaidų srityje sudarė netinkamos finansuoti naudos gavėjų deklaruojamos išlaidos ir netinkamų finansuoti projektų, veiklos arba naudos gavėjų atrinkimas. Septintąją visų klaidų dalį sudarė su viešųjų pirkimų taisyklių nesilaikymu susijusios klaidos.

6 diagrama Bendro įvertinto klaidų lygio išskaidymas pagal išlaidų sritį ir klaidų tipą (2015 m.)

% Bendro įvertinto klaidų lygio dalis, išreikšta procentiniais punktais.

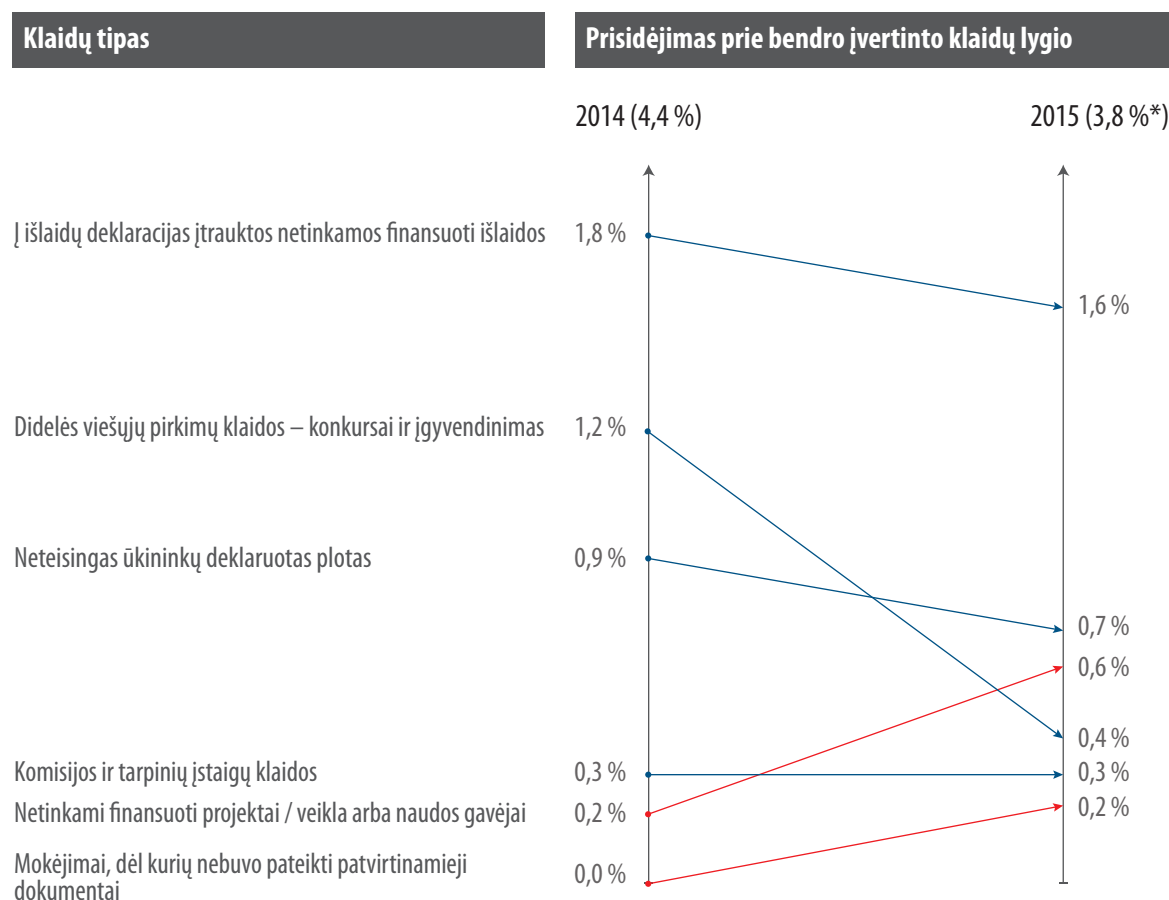
„Gamtos ištekliai“ yra didžiausia ES biudžeto dalis ir tai, kad 2015 m. šioje srityje buvo didelis įvertintas klaidų lygis, taip pat reikšmingai prisideda prie bendro įvertinto klaidų lygio (ji sudaro beveik trečdalį bendro lygio). Didžiausią poveikį įvertintam klaidų lygiui (daugiau nei pusei) šioje išlaidų srityje turėjo didesnių už faktinius žemės ūkio paskirties plotų deklaravimas. Penktadalis klaidų lygio buvo susijęs su netinkamais finansuoti naudos gavėjais, veikla arba išlaidomis. Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) išlaidos sudaro daugiau kaip tris ketvirtadalius išlaidų srityje „Gamtos ištekliai“, bet jam klaidos daro reikšmingai mažesnę poveikį (2,2 %) nei kaimo plėtrai (5,3 %). Pastarajai sričiai būdingi didesni klaidų lygiai investicinėse išlaidose, kur žemės ūkio įmonės yra subsidijuojamos taikant tinkamų finansuoti išlaidų kompensavimą.

Įvertintas klaidų lygis išlaidų srityje „Konkurencingumas augimui ir darbo vietų kūrimui“ išlieka santykinai didesnis nei kitose išlaidų srityse. Didelei daliai patirtų išlaidų yra taikomas išlaidų kompensavimo būdas ir dauguma klaidų buvo susijusios su naudos gavėjų deklaruotų netinkamų finansuoti personalo arba netiesioginių išlaidų kompensavimu. Srityje „Europos vaidmuo pasaulyje“ Komisijos patvirtinti mokėjimai už neatliktus darbus, nesuteiktas paslaugas ar nepristatytas prekes ir kartu Komisijos įvykdytas netinkamų finansuoti išlaidų kompensavimas sudaro du trečdalius viso įvertinto klaidų lygio.

Prie bendro įvertinto klaidų lygio ir toliau labiausiai prisideda tos išlaidos, kurios neatitinka būtinų jų priskyrimo ES finansuojamiems projektams sąlygų (*į išlaidų deklaracijas įtrauktos netinkamos finansuoti išlaidos* sudarė 42 % bendro įvertinto klaidų lygio). Du kiti veiksniai, darantys poveikį įvertintam klaidų lygiui, yra *neteisingos ūkininkų ploto deklaracijos* (19 %) ir *netinkami finansuoti projektai / veikla arba naudos gavėjai* (16 %). *Didelės klaidos viešųjų pirkimų srityje* (11 %) padarė gerokai mažesnę poveikį nei 2014 m. (žr. **7 diagramą**).

7 diagrama

Klaidų tipų ir jų prisidėjimo prie bendro įvertinto klaidų lygio palyginimas (2014 m. ir 2015 m.)

% Bendro įvertinto klaidų lygio dalis, išreikšta procentiniais punktais.

* Dėl 2015 m. pasikeitusio bendros žemės ūkio politikos teisinio pagrindo mes nebeįtraukiame į operacijų testavimą kompleksinės paramos.

Labiausiai klaidos paveikė kompensavimo išlaidas

Teisingas finansavimo gavėjams skirtų mokėjimų apskaičiavimas dažnai priklauso nuo pačių gavėjų pateiktos informacijos. Tai ypač svarbu kompensuojamų veiklų srityje.

ES lėšų naudojimas pagal programų išlaidų tipą yra susijęs su tokiomis klaidomis:

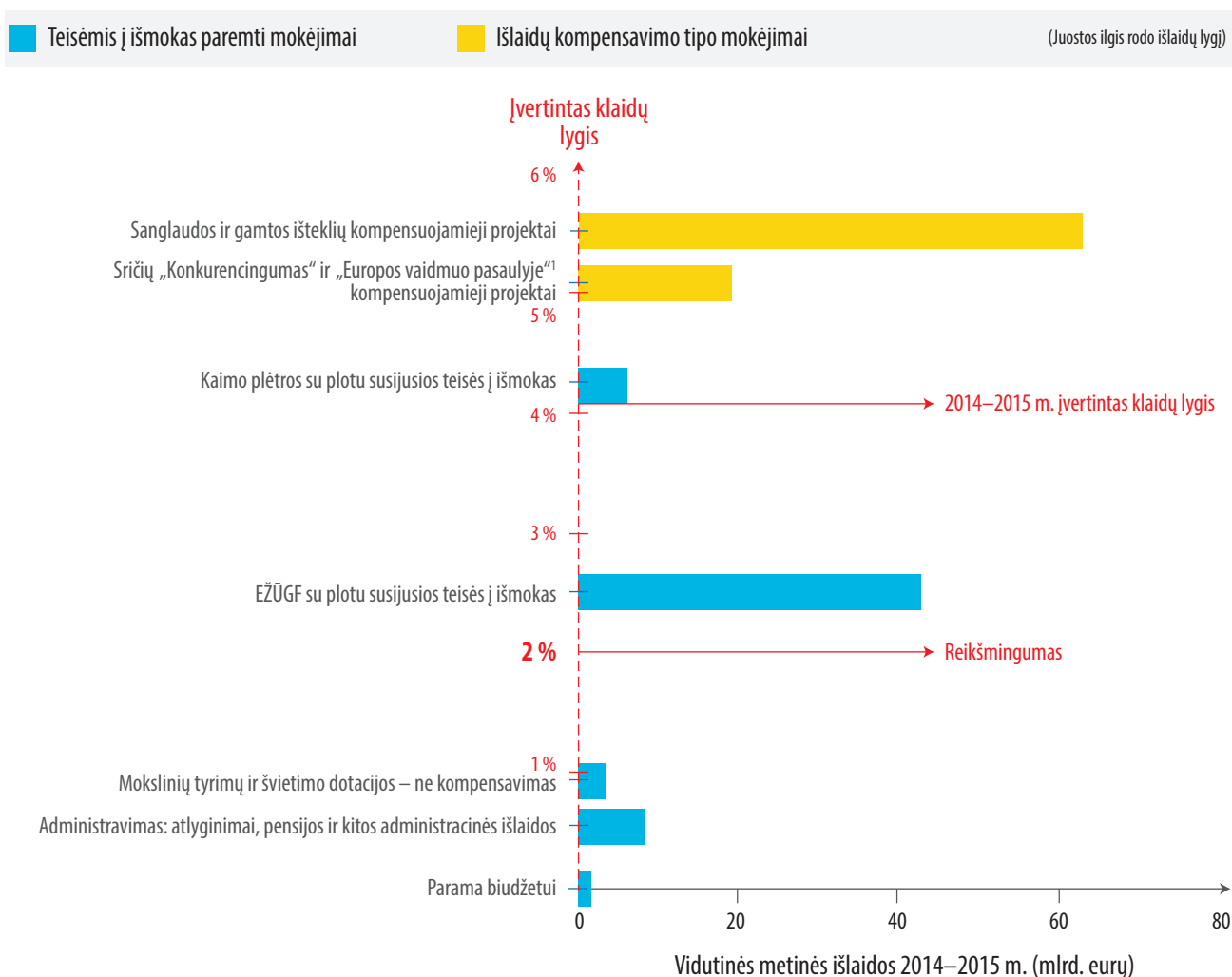
- *Kompensavimo išlaidų srityje įvertintas klaidų lygis yra 5,2 % (2014 m.: 5,5 %). Tipinės klaidos šioje srityje yra netinkamos finansuoti išlaidos išlaidų deklaracijose, netinkami finansuoti projektai, veikla ir naudos gavėjai bei rimti viešųjų pirkimų taisyklių pažeidimai.*
- *Teisių į išmokas programų srityje įvertintas klaidų lygis yra 1,9 % (2014 m.: 2,7 %), čia tipinės klaidos buvo ūkininkų deklaruoti nedaug didesni už faktinius žemės plotai.*

8 diagrama, remiantis mūsų auditorių per pastaruosius dvejus metus atliktais ES išlaidų testais, aiškiai parodo, kad kuo sudėtingesnės informacijos yra reikalaujama iš naudos gavėjų, tuo didesnis yra įvertintas klaidų lygis.

8 diagrama

Santykis tarp mokėjimo pagrindo ir įvertinto klaidų lygio ES operacijose (2014–2015 m.)

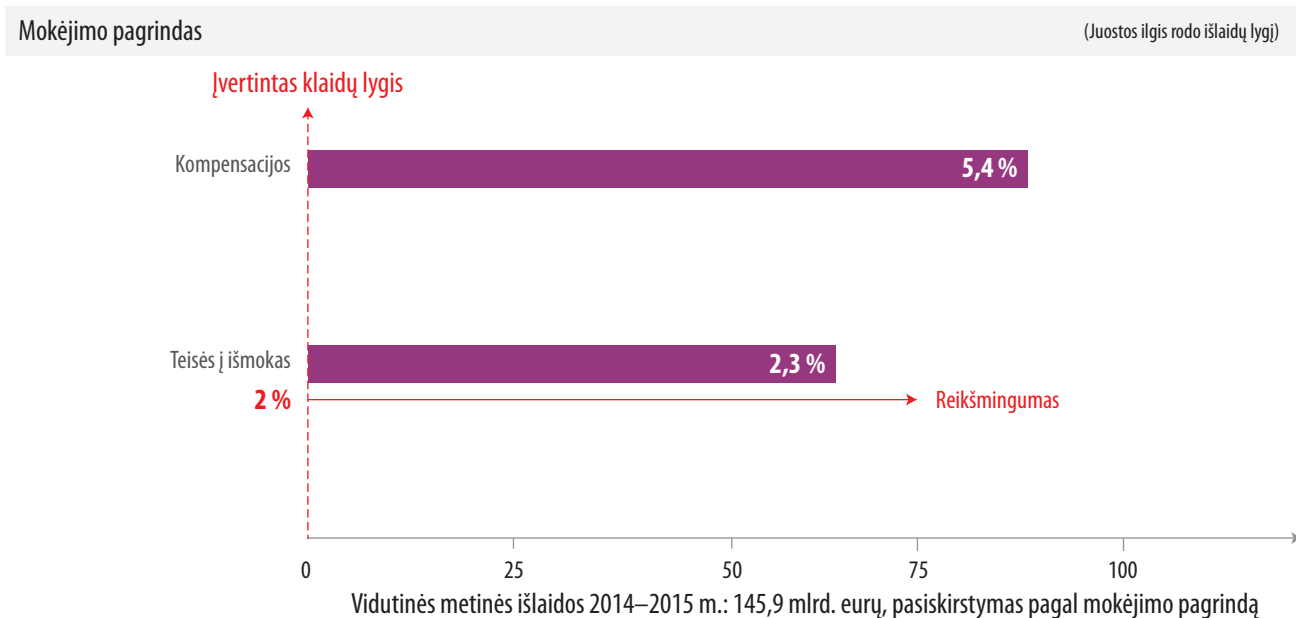
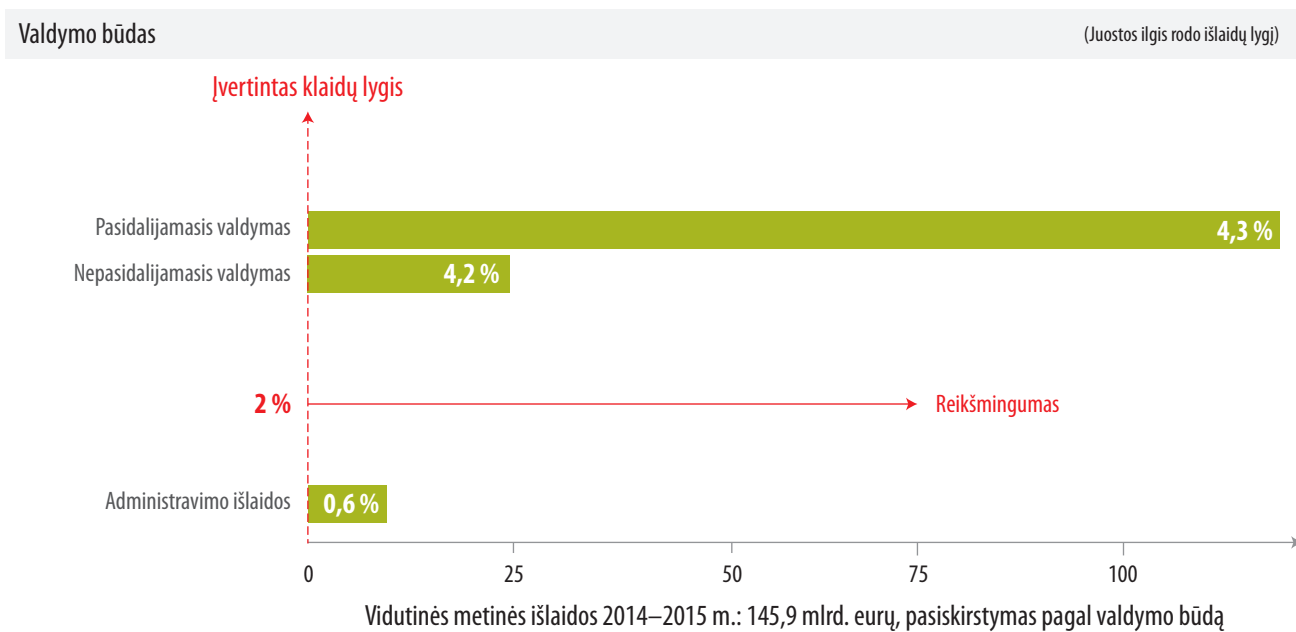
1 „Europos vaidmuo pasaulyje“ išlaidų kompensavimas apima daugelio donorų projektus, kurie faktiškai turi nemažai išmokomis pagrįstų išlaidų požymių ir kurie yra veikiami mažesnių klaidų lygių.

Valdymo būdas turi ribotą poveikį klaidų lygiui

Kaip ir praėjusiais metais, 2015 m. mes ir toliau nustatome beveik tokį patį įvertintą klaidų lygį srityse, kurioms taikomas pasidalijamasis valdymas su valstybėmis narėmis (4,0 % 2015 m. ir 4,6 % 2014 m.), ir Komisijos tiesiogiai valdomose išlaidose (3,9 % 2015 m. ir 4,6 % 2014 m.).

Skirtingi kompensavimo ir išmokų schemų rizikos modeliai, o ne valdymo būdai, turi įtakos klaidų lygiui skirtingose išlaidų srityse (žr. **9 diagramą**). Įvertintas klaidų lygis yra daug labiau susijęs su mokėjimo pagrindu nei su valdymo būdu. Didžiausi klaidų lygiai per pastaruosius dvejus metus buvo srityse „Konkurencingumas augimui ir darbo vietų kūrimui“ (tiesiogiai valdomoje Komisijos ir netiesiogiai institucijų, kurioms patikėtas valdymas) ir „Ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda“ (valdomoje pasidalijamojo valdymo būdu). Kompensavimo schemas vyrauja abiejų šių sričių išlaidose.

Vidutinis įvertintas klaidų lygis pagal valdymo būdą ir išlaidų pagrindą (2014 ir 2015 m.)

Paaiškinimas:

Diagramose pateikta ta pati išlaidų suma.

- Viršutinėje diagramoje išlaidos yra paskirstytos pagal valdymo būdą ir matyti, kad daugiausiai veiklos išlaidų patiriama taikant pasidalijamąjį valdymą.
- Apatinėje diagramoje išlaidos yra paskirstytos pagal mokėjimo pagrindą ir matyti, kad kompensavimo išlaidos yra reikšmingai didesnės už teisėmis į išmokas pagrįstas išlaidas.
- Juostų pozicija rodo kiekvieno jų įvertintą klaidų lygį. Iš diagramos matyti, kad valdymo būdo poveikis yra ribotas, o mokėjimo pagrindo poveikis yra reikšmingas.

Taisomieji veiksmai darė poveikį įvertintam klaidų lygiui

Tais atvejais, kai nustatomos netvarkingos išlaidos ir kai tame procese klaidos mokėjimuose nebuvo nustatytos anksčiau, valstybės narės ir Komisija taiko taisomuosius veiksmus. Taisomojo veiksmo atlikimo ir jo registravimo mechanizmai yra sudėtingi. Rengdami savo auditų rezultatus mes stengiamės atsižvelgti į šias priemones, jei jos buvo taikytos prieš atliekant mokėjimus arba prieš mums atliekant patikrinimą. Mes tikriname, kaip šie pataisymai (pvz., lėšų susigrąžinimai iš naudos gavėjų ir pataisymai projektų lygmeniu) yra taikomi ir, prireikus, tiksliname klaidų kiekybinį įvertinimą. Kadangi mes atsižvelgiame į pataisymus, atliktus po to, kai buvo pranešta apie mūsų auditą, mes nedarome prielaidos, kad taisomasis veiksmas, kurį paskatino mūsų darbas yra reprezentatyvus visos populiacijos atžvilgiu.

2015 m., jei tokios taisomosios priemonės nebūtų pritaikytos mūsų audituotiems mokėjimams, bendras įvertintas klaidų lygis būtų 4,3 %, o ne 3,8 %.

Tačiau mes taip pat nustatėme, kad kai kurių klaidų paveiktų operacijų atveju, jei Komisija, valstybių narių valdžios institucijos ar nepriklausomi auditoriai būtų geriau pasinaudoję jiems prieinama informacija, jie būtų laiku užkirtę kelią toms klaidoms arba būtų jas aptikę ir ištaisę. Remdamiesi mūsų imčių operacijomis, galime teigti, kad galima buvo sumažinti įvertintus klaidų lygius tiek pasidalijamojo valdymo išlaidose, tiek Komisijos tiesiogiai valdomose išlaidose.

Pavyzdžiui, pasitelkiant visą turimą informaciją buvo galima sumažinti klaidų lygį 3,2 procentinio punkto srityje kaimo plėtra, aplinkosauga, kaimo veikla ir žuvininkystė (5,3 %), 3,0 procentinio punkto srityje „Ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda“ (5,2 %) ir 0,9 procentinio punkto žemės ūkio išlaidų – EŽŪGF srityje (2,2 %) – žr. 41, 36 ir 40 puslapius. Europos plėtros fondai, kuriuos iš esmės tiesiogiai valdo Komisija, įvertintas klaidų lygis (3,8 %) galėjo būti sumažintas 1,7 procentinio punkto – žr. 50 puslapį.

Komisija turi galimybių pagerinti savo rizikos ir taisomųjų veiksmų poveikio vertinimą

Kiekvienas Komisijos generalinis direktoratas teikia metinę veiklos ataskaitą. Jie pateikia pagrindinių politikos tikslų pasiekimo ataskaitą (aptarta toliau) ir Komisijos nariams skirtą generalinio direktoriaus valdymo ataskaitą. 2015 m. Komisija supaprastino metinių veiklos ataskaitų struktūrą ir generaliniams direktoriams suteikė daugiau laisvės jas rengiant.

Mūsų atlikta Komisijos įvertinto klaidų lygio („rizikos veikiamos sumos“) analizė parodė, kad buvo imtasi tolesnių priemonių, siekiant pagerinti jos rizikos veikiamų sumų kiekybinį įvertinimą ir taisomąją gebą. Tačiau dar yra galimybių pagerinti Komisijos atliekamą šių dviejų klausimų vertinimą.

Norite sužinoti daugiau? Visa informacija apie nustatytus pagrindinius faktus pateikta 2015 m. metinės ataskaitos dėl ES biudžeto 1 skyriuje.

Visa metinė ataskaita yra pateikta mūsų svetainėje (<http://www.eca.europa.eu/lt/Pages/AR2015.aspx>).

Sumų, kurios yra mokėtinos šiais ir ateinančiais metais, proporcinė dalis yra labai didelė

2015 m. mokėjimų biudžetas buvo antras pagal dydį per visą istoriją. Be to, trečiais metais iš eilės galutinis mokėjimų lygis (145,2 milijardo eurų) buvo didesnis už pradiniam biudžete nustatytą lygį (141,3 milijardo eurų). Tai buvo padaryta metų laikotarpiu taikant aštuonis taisomuosius biudžetus.

Daugiau kaip trys ketvirtadaliai veiklos išlaidų buvo skirti schemoms, kurioms taikomos ankstesnės DFP taisyklės. Jos apėmė ūkininkams už 2014 m. suteiktas subsidijas, su 2007–2013 m. veiksmų programų sanglaudos projektais susijusių deklaruotų sumų kompensavimą ir mokslinių tyrimų projektams pagal Septintąją bendrąją programą, kuri pradėta vykdyti 2007 m., skirtus mokėjimus.

Kas yra įsipareigojimai ir mokėjimai?

ES biudžete yra dvi sudėtinės dalys: įsipareigojimai (einamaisiais ar vėlesniais metais mokėtinos sumos) ir mokėjimai (apimantys einamaisiais metais išmokamas lėšas). Mokėjimai gali būti atliekami tik vadovaujantis galiojančiais įsipareigojimais. Metinės viršutinės įsipareigojimų ir mokėjimų ribos yra nustatytos daugiametėse finansinėse programose, dėl kurių susitaria Parlamentą ir Tarybą.

2015 m. įsipareigojimų lygis buvo didesnis nei praėjusiais metais ir nedaug viršijo bendrą ribą (97,7 % skirtos sumos). Ir toliau nustatomi ilgo vėlavimo nuo pradinių įsipareigojimų prisiėmimo iki galutinio išlaidų patvirtinimo atvejai, o tai reiškia, kad išlaidų modeliais lėtai reaguojama į besikeičiančius biudžetinius prioritetus ir padidėja rizika, kad programų užbaigimo metu nebus galima pasinaudoti dokumentais. Mes rekomenduojame, kad Komisija imtųsi priemonių, siekdama sumažinti neįvykdytus įsipareigojimus, įskaitant jų panaikinimo procedūros paspartinimą; greitesnę 2007–2013 m. programų užbaigimą; platesnį grynųjų pataisymų sanglaudos srityje naudojimą; patikos įstaigų laikomų grynųjų pinigų mažinimą; ir suvestinių mokėjimo planų ir prognozių tose srityse, kuriose neįvykdyti ir kiti įsipareigojimai yra reikšmingi, sudarymą.

Reikšmingai vėluojama panaudoti 2007–2013 m. Europos struktūrinius ir investicijų fondus (ESIF). 2015 m. pabaigoje dar buvo neįvykdyta 10 % visoms patvirtintoms veiksmų programoms skirtos 446,2 milijardo eurų sumos. Mes nustatėme, kad penkios valstybės narės (Čekija, Ispanija, Italija, Lenkija ir Rumunija) sudaro daugiau nei pusę nepanaudotų ESIF įsipareigojimų, kurių pagrindu nebuvo atlikti mokėjimai.

Kai kurios valstybės narės dėl šio atsilikimo gali susidurti su rimtomis problemomis. Siekdamas panaudoti visas šiuo laikotarpiu turimas lėšas, valdžios institucijos turės pateikti galiojančias paraiškas, lygiavertes visų neįvykdytų įsipareigojimų sumai kartu su būtinu nacionaliniu bendroju finansavimu ir jau iš biudžeto suteikta išankstinio finansavimo suma. Kai kuriose valstybėse narėse nepareikalautas ES įnašas su privalomu bendroju finansavimu viršija 15 % visų bendro valdžios sektoriaus išlaidų. Mes rekomenduojame, kad siekiant užtikrinti lėšų panaudojimo veiksmingumą, Komisija biudžeto ir finansų valdymo srityje atsižvelgtų į pajėgumo stoką kai kuriose valstybėse narėse.

Kaip esame nurodę ankstesniais metais, Komisija nerengia ir kasmet neatnauja septynerių–dešimties metų trukmės pinigų srautų prognozės, apimančios tokius svarbius elementus, kaip viršutinės biudžeto ribos, mokėjimų poreikiai, pajėgumo stoka ir galimas įsipareigojimų panaikinimas. Tokia prognozė sudarytų galimybę suinteresuotosioms šalims numatyti būsimus mokėjimų reikalavimus ir biudžetinius prioritetus.

Didelę riziką kelia didėjantis finansinių priemonių naudojimas

Keli finansiniai mechanizmai, kuriais remiamos ES politikos, nėra tiesiogiai finansuojami iš ES biudžeto ir neregistruojami ES balanse. Tai – Europos finansinio stabilumo fondas, Europos stabilumo mechanizmas, Bendras pertvarkymo mechanizmas ir Europos investicijų bankas bei susijęs Europos investicijų fondas. Mes nesame kai kurių jų auditoriai. Dažnėjantis tokių finansinių priemonių naudojimas kelia didesnę grėsmę atskaitomybei ir ES politikų bei operacijų koordinavimui.

Kiti mechanizmai, kaip antai derinimo priemonės ir Europos strateginių investicijų fondas (ESIF), yra iš dalies užregistruoti ES balanse. Vienas mechanizmas, kurį mes audituojame atskirai, yra Europos plėtros fondai (žr. mūsų pastabas 49–51 puslapiuose).

Be to, mes pastebėjome, kad 2014–2020 m. laikotarpiu padaugėjo finansinių priemonių, kurioms taikomas netiesioginis valdymas. Šias priemones daugiausia sudaro paskolos, nuosavo kapitalo priemonės, garantijos ir rizikos pasidalijimo priemonės. Europos investicijų banko (EIB) grupė valdė beveik visas finansines priemones netiesioginio valdymo būdu. Šiose priemonėse telkiamos vis didesnės sumos.

Taikant pasidalijamąjį valdymą, finansinių priemonių nepanaudotų sumų lygis išlieka gana aukštas, 80 % jų buvo sutelktos penkiose valstybėse narėse (iš jų Italija sudarė 45 % visos sumos).

ESIF įdiegimas padarė poveikį vėlavimui pradėti taikyti Europos infrastruktūros tinklų priemonę. ESIF taip pat turės poveikį tam, kaip bus panaudojamos kai kurios kitos finansinės priemonės. Mes rekomenduojame Komisijai įvertinti šiuos veiksnius.

Norite sužinoti daugiau? Visa informacija apie mūsų ES biudžeto ir finansų valdymo srityje nustatytus pagrindinius faktus pateikta 2015 m. metinės ataskaitos dėl ES biudžeto 2 skyriuje.

Daugiau dėmesio turi būti skirta veiksmingumui

ES lėšos turėtų būti naudojamos laikantis patikimo finansų valdymo principų: ekonomiškumo, efektyvumo ir rezultatyvumo. Užtikrinant veiksmingumą būtina atsižvelgti į sąnaudas (finansų, personalo, programai įgyvendinti reikalingas materialiąsias, organizacines arba reguliavimo priemones), išdirbius (programos teikiamą išėigą), rezultatus (tiesioginį programos poveikį tiesioginiams adresatams arba gavėjams) ir poveikį (ilgalaikius pokyčius visuomenėje, kurie bent iš dalies yra nulemti ES veiksmų).

Mes reguliariai vertiname šiuos požymius atlikdami veiksmingumo auditus. Mes taip pat į savo metinę ataskaitą įtraukiame skyrių, kuriame vertinamos įvairios Komisijos įdiegtos sistemos, siekiant užtikrinti, kad ES lėšos būtų leidžiamos tinkamai, o ne vien tik laikantis atitinkamų teisės aktų. Šiame skyriuje taip pat nagrinėjame, ar tinkamai atsižvelgiama į Audito Rūmų rekomendacijas, ir apžvelgiame kai kurias per metus atliktų veiksmingumo auditų pagrindines mintis. Šių metų metinėje ataskaitoje šiame skyriuje ypatingas dėmesys skiriamas programos „Horizontas 2020“ veiksmingumo valdymo sistemoms, pasiremiant praėjusių metų strategijos „Europa 2020“ peržiūra.

2014–2020 m. laikotarpiu programos „Horizontas 2020“ biudžetas yra apie 75 milijardai eurų. Ji remia strategiją „Europa 2020“ ir ES tikslą sukurti Europos mokslinių tyrimų erdvę. Ji pirmą kartą sujungia anksčiau atskiras mokslinių tyrimų ir inovacijų išlaidų programas. Finansavimas iš esmės teikiamas daugiausia dotacijų forma, nors taip pat yra galimybė pasinaudoti kitomis finansavimo formomis, pavyzdžiui, finansinėmis priemonėmis.

Sudėtinga stebėti „Horizontas 2020“ indėlį į strategiją „Europa 2020“

„Horizontas 2020“ yra ambicinga, plataus masto programa. Jos pagrindinis tikslas yra paremtas trimis prioritetais: pažangiu mokslu, pramonės lyderyste ir visuomeniniais iššūkiais. „Europa 2020“ ir „Horizontas 2020“ sieja aukšto lygmens ryšiai. Dviem iš trijų „Horizontas 2020“ pagrindinių rodiklių taip pat yra vertinama „Europa 2020“ vykdymo pažanga. Tačiau šie rodikliai yra riboto naudingumo stebinti „Horizontas 2020“ indėlį į „Europa 2020“.

Dvi grupės persidengiančių, bet skirtingų politikos prioritetų, skirtų „Horizontas 2020“

Europos Komisija priėmė dešimt 2014–2019 m. politikos prioritetų. Šie prioritetai nėra visiškai tokie patys kaip „Europa 2020“ prioritetai. Tai ne problema, kadangi strateginiai prioritetai keičiasi pasikeitus aplinkybėms ir Komisijos prioritetai nėra visiškai tokie patys kaip visos Europos Sąjungos. Tačiau, kaip pažymėjo Komisijos vidaus audito tarnyba, o dabar ir Audito Rūmai, Komisija iki šiol nėra nustačiusi ryšių tarp šių dviejų prioritetų grupių ir šie sąryšiai dabar turėtų būti tikslinami – Komisija priima mūsų rekomendaciją dėl šio klausimo.

Dalinis nacionalinių ir Europos mokslinių tyrimų programų papildomumas

Esminis programos „Horizontas 2020“ sėkmės veiksnys yra veiksminga nacionalinių ir Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų programų sinergija ir papildomumas. Bulgarijos ir Portugalijos aukščiausiosios audito institucijos nustatė, kad nors jų šalyse yra sričių, kuriose programos papildoma viena kitą, taip pat yra ir nacionalinio lygmens problemų.

„Horizontas 2020“ mechanizmai ne visuomet leidžia susitelkti į veiksmingumą

„Horizontas 2020“ teisiniame pagrinde įvesta keletas svarbių veiksmingumo valdymo elementų, tokių kaip tikslai ir pagrindiniai veiksmingumo rodikliai. Apskritai, tikslai ir rodikliai, dėl kurių buvo susitarta, yra ryškus teigiamas pokytis lyginant su ankstesnėmis bendrosiomis programomis. Tačiau išlieka nemažai trūkumų, susijusių su programoje „Horizontas 2020“ taikomais veiksmingumo rodikliais, kaip antai trūkumai, susiję su rodiklių, kuriais įvertinami tik indėliai arba išdirbiai, o ne rezultatai ir poveikis, subalansavimu; pradinių reikšmių nebuvimas arba nepakankamai drąsūs tikslai.

„Horizontas 2020“ teisės aktuose reikalaujama, kad darbo programose būtų nustatyti vykdytini tikslai ir numatomi rezultatai. Tai leidžia teisės aktuose nustatytus aukšto lygmens tikslus paversti žemesnio lygmens tikslais, kurie yra naudingi valdant veiksmingumą. Tačiau mes nustatėme, kad Komisija nepanaudoja savo „Horizontas 2020“ darbo programų ir susijusių kvietimų teikti pasiūlymus, kad būtų skirta daugiau reikiamo dėmesio veiksmingumui.

Mūsų išnagrinėtų pasiūlymų ir dotacijų susitarimų atveju mes nustatėme, kad tiksluose pakankamai dėmesio buvo skiriama veiksmingumui, kai to pareikalauja Komisija. Tas pats pasakytina apie šių pasiūlymų vertinimo procesą. Dotacijų susitarimuose reikalaujama, kad naudos gavėjai nurodytų informaciją, skirtą „Horizontas 2020“ pagrindinių veiklos rodiklių subendrinimui. Tačiau vartojant sąvoką „numatomas poveikis“ vietoj „numatomi rezultatai“ didėja rizika, kad šiai daliai pateikta informacija bus per plati ir bus sudėtinga subendrinti „Horizontas 2020“ veiksmingumo vertinimą.

Pagrindines veiksmingumo sąvokas (pavyzdžiui, „išdirbis“, „rezultatas“ ir „poveikis“) Komisija ne visada naudoja nuosekliai. Nepaisant to, kad institucija apibrėžė, kaip šios sąvokos turėtų būti naudojamos, ji ne visada laikosi šių apibrėžčių.

Komisijos pajėgumas vykdyti stebėjimą ir teikti ataskaitas dėl „Horizontas 2020“ veiksmingumo yra ribotas

Mes nustatėme, kad dabartinė sistema neleidžia Komisijai atskirai stebėti ir teikti ataskaitų dėl lėšų panaudojimo ir veiksmingumo programos „Horizontas 2020“ mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros (MTTP) ir inovacijų srityse. Be to, tuo metu, kai „Horizontas 2020“ finansinis įnašas į „Europa 2020“ yra aiškiai įtvirtintas biudžetiniame procese skelbiant programų ataskaitas, Komisija dar nėra pateikusi prasmę turinčios ataskaitos apie „Horizontas 2020“ įgyvendinimą ir jo indėlį į „Europa 2020“ strategiją.

Valdymui netinkamų tikslų taip pat nustatyta generalinių direktoratų lygmeniu

Kaip atskirą savo skyriaus temą, mes peržiūrėjome keturių generalinių direktoratų, kurie atsakingi už išlaidas srityje „Gamtos ištekliai“, valdymo planus ir metines veiklos ataskaitas. Mes nustatėme, kad daugelis valdymo planuose ir metinėse veiklos ataskaitose naudojamų tikslų buvo tiesiogiai paimti iš politikos arba teisinių dokumentų ir juose stigo valdymo ir stebėjimo tikslams būtino detalumo.

Mes teikiame tris rekomendacijas dėl su veiksmingumu susijusių klausimų, kuriuos priėmė Komisija

Mes rekomenduojame Komisijai:

- įvertinti darbo programų ir kvietimų teikti pasiūlymus veiksmingumą, „Horizontas 2020“ nustatytus aukšto lygmens tikslus paverčiant į veiklos tikslus darbo programos lygmeniu;
- toliau tikslinti sąsajas tarp strategijos „Europa 2020“ (2010–2020 m.), daugiametės finansinės programos (2014–2020 m.) ir Komisijos prioritetų (2015–2019 m.). Tokią galimybę galėtų suteikti strateginio planavimo procesas (2016–2020 m.);
- užtikrinti nuoseklų terminų „indėlis“, „išdirbis“, „rezultatas“ ir „poveikis“ vartojimą pagal jos geresnio reglamentavimo gaires.

Klausimai, darantys poveikį ekonominiam naudingumui ir rezultatams Europos Sąjungoje

2015 m. mes paskelbėme 25 specialiąsias ataskaitas, kuriose nagrinėjamos labai įvairios veiksmingumo audito temos; jose vertinama, ar ES intervencijos priemonės buvo valdomos laikantis patikimo finansų valdymo principų (ekonomiškumo, efektyvumo ir rezultatyvumo). Išsamus šių ataskaitų sąrašas pateiktas 55 ir 56 puslapiuose.

Atsižvelgimas į specialiųjų ataskaitų rekomendacijas

Šiais metais mes nagrinėjome, koku mastu valstybių narių institucijos yra susipažinusios su mūsų specialiųjų ataskaitų rekomendacijomis ir gali į jas atsižvelgti, nes nepaisant to, kad mūsų pagrindinis audituojamasis subjektas yra Komisija, kai kurios rekomendacijos daro poveikį ir joms. Atlikę apklausą, mes nustatėme, kad informuotumo apie mūsų veiksmingumo auditų rekomendacijas lygis valstybių narių lygmeniu yra pakankamas ir mūsų pranešimai iš tikrųjų pasiekia valstybes nares vienu ar daugiau mūsų kryptingų ryšių kanalų. Tačiau oficialaus atsižvelgimo į jas lygis yra labai skirtingas ir todėl įrodymai apie pokyčius nacionalinėje politikoje ir praktikoje yra labai riboti. Akivaizdu, kad dar yra galimybių pagerinti padėtį, ir per ateinančius mėnesius mes šį klausimą toliau nagrinėsime bendradarbiaudami su atitinkamomis valdžios institucijomis ir suinteresuotosiomis šalimis.

Norite sužinoti daugiau? Visa informacija apie mūsų veiksmingumo įvertinimą pateikta 2015 m. metinės ataskaitos dėl ES biudžeto 3 skyriuje.

Mūsų specialiąsias ataskaitas – iš esmės susijusias su veiksmingumo auditais – visomis oficialiomis ES kalbomis galima rasti interneto svetainėje (<http://www.eca.europa.eu/It/Pages/AuditReportsOpinions.aspx>).

Pastaba dėl pavyzdžiuose nurodytų valstybių narių pavadinimų

Vadovaudamiesi savo imties sudarymo metodika mes operacijas kiekvienoje valstybėje narėje, naudos gavėjų valstybėje ir / arba regione tikriname ne kasmet. Šiame dokumente klaidų pavyzdžiai pateikti siekiant parodyti, kokie yra dažniausi klaidų tipai. Jie nesudaro pagrindo išvadoms dėl konkrečių valstybių narių, naudos gavėjų valstybių ir / arba regionų.

Pajamos

153,8 milijardo eurų

Ką mes auditavome

Mūsų auditas apėmė ES pajamas, kuriomis ji finansuoja savo biudžetą. 2015 m. pajamų įnašai, apskaičiuoti remiantis valstybių narių bendrosiomis nacionalinėmis pajamomis (BNPj) ir jų surinktu pridėtinės vertės mokesčiu (PVM), sudarė atitinkamai 64 % ir 13 % bendros sumos. Tradiciniai nuosavi išteklių, daugiausia už importą surinkti muitai ir cukraus gamybos mokesčiai, kuriuos ES vardu surinko valstybių narių administravimo institucijos, sudarė 13 % pajamų, o likę 10 % buvo gauti iš kitų šaltinių.

Ką mes nustatėme

Paveikta reikšmingo klaidų lygio?
Ne

Įvertintas klaidų lygis:
0,0 % (2014 m.: 0,0 %)

Mūsų atliekamas ES pajamų auditas

BNPj ir PVM pagrįstos ES pajamos apskaičiuojamos remiantis valstybių narių pateiktomis makroekonominiais statistiniais duomenimis ir įverčiais. Mūsų atspindimų operacijų tvarkingumo auditas apima Komisijos sistemas, skirtas apdoroti jos gaunamus duomenis, bet ne valstybių narių institucijų vykdomą pirminį jų generavimą. Todėl mūsų audito išvadoje nagrinėjamas bet kokių Komisijos klaidų poveikis bendrai pajamų sumai.

Muitų ir cukraus mokesčių atveju mes nagrinėjame, kaip Komisija tvarko valstybių narių pateiktus muito mokesčių išrašus ir atrinktose valstybėse narėse taikomas kontrolės priemones, taip pat, kaip ji surenka sumas ir jas įrašo į sąskaitas.

Mūsų audito įrodymai rodo, kad šios sistemos buvo iš esmės veiksmingos, ir testuodami operacijas mes jose nenustatėme jokių klaidų.

2014 m. gegužės 26 d. Taryba oficialiai patvirtino naująjį nuosavų išteklių teisės aktų rinkinį. Valstybėms narėms šį rinkinį ratifikavus, jis turėtų įsigaliooti atgaline data nuo 2014 m. sausio 1 d. Mes tinkamai stebėsime šiuos pokyčius ir atgalinio poveikio apskaičiavimą.

Išlyga – tai priemonė, leidžianti palikti galimybę ištaisyti abejones keliančius valstybės narės pateiktų BNPj duomenų elementus. Komisijos vykdomų BNPj tikrinimų ciklai apima ilgus laikotarpius. Po jų vykdomi pataisymai gali turėti reikšmingą poveikį valstybių narių įnašams.

2015 m. Komisija panaikino daugumą išlygų po to, kai 2014 m. buvo atlikta reikšmingų pataisymų. Mes nenustatėme su mūsų peržiūrėtomis panaikintomis išlygomis susijusių rimtų problemų.

Mes taip pat atkreipiame dėmesį į vienintelės 2015 m. pabaigoje atviras bendrąsias išlygas, kurios buvo susijusios su 2008 ir 2009 m. Graikijos BNPj duomenimis. Nepaisant padarytos pažangos, siekiant pagerinti Graikijos BNPj duomenų patikimumą, šios išlygos nebuvo panaikintos.

Muitų atveju valstybių narių institucijos atlieka patikras, kad patikrintų, ar importuotojai laikosi tarifų ir importo teisės aktų. Kaip ir ankstesniais metais, mes nustatėme, kad šioms patikroms taikoma metodika (apimanti auditus „po muitinio įforminimo“), jų kokybė ir rezultatai skirtingose audituotose valstybėse narėse labai skyrėsi. Mes taip pat atkreipiame dėmesį į pranešimams apie skolą taikomo 3 metų senaties termino sustabdymą Prancūzijoje – praktiką, kuri skiriasi nuo kitose valstybėse narėse taikomos praktikos ir kuria sudaromos nevienodos sąlygos ekonominės veiklos vykdytojams Europos Sąjungoje.

2015 m. pabaigoje Komisija taip pat turėjo su ES muitinės taisyklių nesilaikymu susijusių 325 atvirų klausimų sąrašą, kurį ji sudarė atlikdama inspektavimus valstybėse narėse. Šie neišspręsti klausimai įpareigoja valstybes nares imtis priemonių, kad būtų pakoreguota jų pozicija, ir gali turėti finansinį poveikį. Mes nustatėme neefektyvumo atvejų valdant gautinas sumas (žinomas kaip B sąskaitos) valstybėse narėse. Komisija nustatė panašių trūkumų 17 iš 22 jų aplankytų valstybių narių.

Mes nustatėme rizikų, susijusių su skolos muitinei išieškojimu iš ne ES registruotų įmonių arba ne ES šalių piliečių. Mes nustatėme atvejų įvairiose valstybėse narėse, kai jos negalėjo susigrąžinti skolų iš piliečių arba įmonių, kurie buvo registruoti, pavyzdžiui, Baltarusijoje, Didžiosios Britanijos Mergelių Salose, Rusijoje, Šveicarijoje, Turkijoje ir Ukrainoje.

Ką mes rekomenduojame

Mes rekomenduojame Komisijai:

- imtis būtinų priemonių, kad būtų suderinti pranešimų apie skolą ekonominės veiklos vykdytojams terminai įvairiose valstybėse narėse;
- užtikrinti, kad ketvirčio ataskaitose valstybės narės pateiktų teisingas surinktų muitų deklaracijas, ir pateikti gaires, kas jose turi būti nurodoma;
- kiek įmanoma palengvinti valstybių narių vykdomą skolų muitinei susigrąžinimą, kai skolininkai nėra įsikūrę ES valstybėje narėje; ir
- pagerinti Europos ekonominės erdvės ir Europos laisvos prekybos asociacijos įnašų skaičiavimo ir taisomųjų mechanizmų skaičiavimo tikrinimus.

Norite sužinoti daugiau? Visa informacija apie mūsų atliktą ES pajamų auditą pateikta 2015 m. metinės ataskaitos dėl ES biudžeto 4 skyriuje.

Konkurencingumas augimui ir darbo vietų kūrimui 14,5 milijardo eurų

Ką mes auditavome

Šių lėšų panaudojimo tikslai apima mokslinių tyrimų ir inovacijų gerinimą, švietimo sistemų tobulinimą ir užimtumo skatinimą, bendrosios skaitmeninės rinkos užtikrinimą, atsinaujinančiųjų išteklių energijos ir energijos vartojimo efektyvumo skatinimą, transporto sektoriaus modernizavimą ir verslo aplinkos gerinimą, ypač mažoms ir vidutinėms įmonėms (MVĮ).

Moksliniams tyrimams ir inovacijai skirtos lėšos, kurios sudaro 62 % išlaidų, yra panaudojamos pagal 2007–2013 m. septintąją bendrąją mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros programą (7BP) ir naująją 2014–2020 m. laikotarpio bendrąją programą „Horizontas 2020“. Kitomis pagrindinėmis finansavimo priemonėmis yra remiamas švietimas, mokymas, jaunimas ir sportas (programa „Mokymasis visą gyvenimą“ ir „Erasmus+“); transporto infrastruktūros plėtra (Transeuropinio transporto tinklo programa ir Europos infrastruktūros tinklų priemonė); energetikos sektorius (Europos energetikos programa ekonomikai gaivinti) ir kosmoso programos (palydovinės navigacijos programos, kaip antai *Galileo* ir Europos geostacionarinė navigacinė tinklo sistema bei programa *Copernicus*, skirta žemės stebėjimui).

Beveik 90 % lėšų išleidžiama teikiant dotacijas privatiems ir viešiesiems naudos gavėjams – Komisija kompensuoja naudos gavėjų projektų išlaidų deklaracijose deklaruotas išlaidas.

Ką mes nustatėme

Paveikta reikšmingo klaidų lygio?
Taip

Įvertintas klaidų lygis:
4,4 % (2014 m.: 5,6 %)

Mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje mes nustatėme tokius pat klaidų tipus ir mastą kaip ir per visą 7BP vykdymo laiką. Kita vertus, mes nustatėme mažiau klaidų mokėjimuose kitoms išlaidų priemonėms nei praėjusiais metais.

Dauguma klaidų yra susijusios su naudos gavėjų deklaruotų netinkamų personalo ir netiesioginių išlaidų kompensavimu.

Pateikdami personalo išlaidas, naudos gavėjai dažnai neteisingai apskaičiuodavo projektui priskirtus darbuotojų valandinius tarifus arba negalėdavo pateikti tinkamų faktinio projekte dirbto laiko įrodymų. Netiesioginių išlaidų atveju klaidos buvo susijusios su neteisingomis pridėtinių išlaidų normomis arba su projektu nesusijusių išlaidų įtraukimu. Kai naudos gavėjai deklaravo nustatytos normos netiesiogines išlaidas, pagrįstas tiesioginių išlaidų procentine dalimi, klaidos tiesioginėse išlaidose taip pat reiškė proporcingo dydžio klaidą jų deklaruotose netiesioginėse išlaidose. Mes taip pat aptikome su viešųjų pirkimų taisyklių nesilaikymu susijusių klaidų, nepaisant to, kad bendras atitikties lygis šioje srityje pagerėjo.

Pavyzdžiai: netinkamų finansuoti personalo ir netiesioginių išlaidų pagal 7BP ir kitas programas kompensavimas

Mes nustatėme, kad kai kurios naudos gavėjos, kartu su 11 partnerių vykdančio pagerinto geografinio valdymo informacinių sistemų kūrimo projektą pagal septintąją mokslinių tyrimų bendrąją programą, personalo ir netiesioginės išlaidos buvo netinkamos finansuoti. Dalis naudos gavėjos deklaruotų personalo išlaidų faktiškai buvo panaudotos kitam projektui. Apskaičiuodamas netiesiogines išlaidas naudos gavėjas taip pat įtraukė netinkamus finansuoti punktus (kaip antai su administracine parama nesusijusias personalo išlaidas, rinkodaros išlaidas ir su mokslinių tyrimų veikla nesusijusias biuro ir kelionių išlaidas).

Kitu atveju, kuris buvo susijęs su debesų kompiuterijos paslaugų kūrimo projektu pagal 2007–2013 m. konkurencingumo ir inovacijų programą, mes nustatėme, kad naudos gavėjas pareikalavo apmokėti per dideles personalo išlaidas, jas apskaičiuodamas pagal standartinį darbo valandų skaičių, kuris buvo didesnis nei faktinis dirbtų valandų skaičius. Naudos gavėjas taip pat kaip personalo išlaidas deklaravo netinkamas finansuoti premijines išmokas ir išlaidas, kurios nebuvo patirtos išlaidų deklaracijos atskaitiniu laikotarpiu.

Beveik visos klaidos, kurias mes aptikome išlaidų deklaracijose, atsirado dėl to, kad naudos gavėjai neteisingai suprato sudėtingas tinkamumo finansuoti taisykles arba neteisingai apskaičiavo savo išlaidas. Mes nustatėme du įtariamo sukčiavimo atvejus, kai naudos gavėjai galimai sąmoningai perdėjo savo deklaruojamas tinkamas finansuoti projekto išlaidas.

Programa „Horizontas 2020“ turi paprastesnes finansavimo taisykles nei 7BP, ir Komisija įdėjo daug pastangų mažindama administracinį sudėtingumą. Tačiau mes pažymėjome savo 2014 m. metinėje ataskaitoje, kad dėl kai kurių tinkamumo kriterijų naujojoje bendrojoje programoje iš tikrųjų padidėja klaidų rizika, ir rekomendavome Komisijai atnaujinti savo kontrolės strategiją, kad būtų atsižvelgta į tokius atvejus, kaip mokslininkų gaunamas papildomas atlyginimas arba dalyvių naudojimas didele mokslinių tyrimų infrastruktūra. 2015 m. atlikę ribotą programos „Horizontas 2020“ testavimą, mes nustatėme, kad su papildomais atlyginimais susijusi klaidų rizika iš tikrųjų pasireiškė.

Komisija įsteigė bendrą paramos centrą, kad įvairios įgyvendinančiosios institucijos pasiektų efektyvų ir suderintą „Horizontas 2020“ valdymą. Tai yra teigiamas žingsnis siekiant IT sistemų ir operacijų racionalizavimo, derinant dotacijų valdymą, koordinuojant audito veiklą ir užtikrinant, kad įgyvendinančios įstaigos nuosekliai taikytų programos „Horizontas 2020“ taisykles. Tačiau šioje valdymo ir kontrolės sistemoje šiuo metu nedalyvauja Europos inovacijos ir technologijos institutas, kuriam tikimasi patikėti valdyti 3 % programos „Horizontas 2020“ biudžeto.

Ką mes rekomenduojame

Mes rekomenduojame Komisijai:

- o kartu su nacionalinėmis institucijomis ir nepriklausomais auditoriais naudoti visą turimą informaciją, kad galėtų užkirsti kelią klaidoms, jas aptikti ir ištaisyti prieš išmokant kompensacijas;
- o pateikti gaires naudos gavėjams dėl konkrečių „Horizontas 2020“ 7BP ir panašių programų skirtumų;
- o perengti bendras gaires mokslinių tyrimų ir inovacijų išlaidas įgyvendinančioms įstaigoms, siekiant nuoseklaus naudos gavėjų traktavimo taikant audito rekomendacijas dėl netinkamų finansuoti 7BP išlaidų susigražinimo; ir
- o griežtai stebėti, kaip įgyvendinami ekstrapoliuoti pataisymai, atsižvelgiant į jos atliktus kompensuotų 7BP išlaidų *ex post* auditus.

Norite sužinoti daugiau? Visa informacija apie mūsų atliktą ES išlaidų auditą srityje „Konkurencingumas augimui ir darbo vietų kūrimui“ pateikta 2015 m. metinės ataskaitos dėl ES biudžeto 5 skyriuje.

Ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda 53,9 milijardo eurų

Ką mes auditavome

Šios išlaidų srities tikslas – sumažinti regionų išsivystymo lygio atotrūkį, restruktūrizuoti nuosmukį patiriančias pramonės sritis ir skatinti tarpvalstybinį, daugiašalį ir regioninį bendradarbiavimą. Ji apima dvi pagrindines dalis: regioninę ir miestų politiką bei užimtumą ir socialinius reikalus.

- ES regioninė ir miestų politika yra iš esmės įgyvendinama per Europos regioninės plėtros fondą (ERPF) ir Sanglaudos fondą (SF). Jie sudaro beveik 80 % 2015 m. išlaidų. Iš ERPF finansuojami infrastruktūros projektai, darbo vietų kūrimas arba išsaugojimas, regioninės ekonomikos plėtros iniciatyvos ir veikla, kuria remiamos MVĮ. SF finansuoja investicijas į infrastruktūrą aplinkos ir transporto srityse.
- Užimtumo ir socialinių reikalų politika daugiausia finansuojama iš Europos socialinio fondo (ESF). Išlaidos šioje srityje sudaro apie 20 % visų išlaidų ir apima investicijas į žmogiškąjį kapitalą ir paramos veiksmus, kuriais siekiama pagerinti darbuotojų ir įmonių prisitaikymą prie darbo modelių pokyčių, padidinti galimybes įsidarbinti, sutvirtinti nepalankioje padėtyje esančių asmenų socialinę įtrauktį ir sustiprinti administracijų ir viešųjų tarnybų pajėgumą ir efektyvumą.

ERPF, SF ir ESF yra reglamentuojami bendromis taisyklėmis, kurioms gali būti taikomos išimtys kiekvieno fondo specialiajame reglamente. Išlaidos yra administruojamos kartu su valstybėmis narėmis, bendrai finansuojant į patvirtintas išlaidų programas įtrauktus projektus. Išlaidų kompensavimo tinkamumo finansuoti taisyklės yra nustatomos nacionaliniu ar regioniniu lygmenimis ir įvairiose valstybėse narėse gali būti skirtingos.

Be to, yra specialių priemonių ir fondų, kaip antai Europos kaimynystės priemonė (EKP), kurios tikslai susiję su kaimynystės politikos šalimis, ir Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondas (EPLSAF). Kartu jie sudaro mažiau nei 1 % visų išlaidų.

Ką mes nustatėme

Paveikta reikšmingo klaidų lygio?
Taip

Įvertintas klaidų lygis:
5,2 % (2014 m.: 5,7 %)

Bendrai imant, pagrindiniai klaidų šaltiniai srityje „Ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda“ yra netinkamų finansuoti išlaidų įtraukimas į naudos gavėjų išlaidų deklaracijas ir netinkamų finansuoti projektų, veiklos arba naudos gavėjų atrinkimas, po kurių eina viešųjų pirkimų taisyklių ir valstybės pagalbos taisyklių pažeidimai.

Daugumos klaidų priežastis yra netinkamos finansuoti išlaidos, kurias deklaruoja naudos gavėjai. Be to, kai kurie mūsų nagrinėti projektai neatitiko teisės aktuose ir / arba nacionalinėse tinkamumo finansuoti taisyklėse nustatytų tinkamumo finansuoti sąlygų.

Didelis ES ir nacionalinių viešųjų pirkimų taisyklių pažeidimas – kaip antai netinkamai viešuoju būdu nupirkti papildomi darbai arba paslaugos ir neteisėtas tiesioginis sutarčių skyrimas – išlieka reikšmingas ERPF ir SF išlaidų klaidų šaltinis. Mūsų specialiojoje ataskaitoje Nr. 10/2015 dėl veiksmų, kurių ėmėsi valstybės narės ir Komisija, siekdamos spręsti viešųjų pirkimų klaidų šioje išlaidų srityje problemą, pateikiama papildoma šių klausimų analizė ir įžvalgos.

Pavyzdys: deklaruotos netinkamos finansuoti išlaidos

Jungtinėje Karalystėje vykdomame ERPF projekte, kuris teikė finansinę paramą MVĮ, dalį šio finansavimo pasiliko naudos gavėjas ir ji nebuvo suteikta kaip MVĮ dotacija. Pasiliktos sumos buvo netinkamos finansuoti, kadangi jos neatitiko tinkamumo finansuoti sąlygų.

Pavyzdys: netinkamas finansuoti projektas

ERPF projekto Čekijoje atveju kvietime teikti pasiūlymus buvo nustatyta, kad tik MVĮ buvo tinkamos finansuoti. Vadovaujančioji institucija šiuo pagrindu suteikė finansavimą naudos gavėjui, nors jis ir nebuvo patvirtintas tuo metu, kai projektas buvo atrinktas. Kitų netinkamų finansuoti projektų taip pat buvo nustatyta Italijoje ir Lenkijoje.

Pavyzdys: didelis viešųjų pirkimų taisyklių pažeidimas

Vokietijoje vykdomame iš ERPF finansuojamame kelių tiesimo projekte pažeidžiant ES viešųjų pirkimų direktyvą tam pačiam rangovui buvo tiesiogiai skirti papildomi darbai, kurie viršijo 50 % pradinės sutarties vertės. Panašių atvejų buvo nustatyta ERPF projektuose Italijoje ir Jungtinėje Karalystėje.

Mes taip pat tikriname, ar laikomasi ES valstybės pagalbos taisyklių. Neteisėta valstybės pagalba naudos gavėjams suteikia nesąžiningą pranašumą ir tokiu būdu iškraipo vidaus rinką. Šiai taisyklei gali būti taikomos išimtys, tačiau apie jas turi būti pranešta Komisijai ir ji jas turi patvirtinti. Mūsų specialiojoje ataskaitoje Nr. 24/2016 pateikiama papildoma informacija apie būtinybę Komisijai ir valstybėms narėms įdėti papildomų pastangų siekiant išvengti, aptikti ir ištaisyti valstybės pagalbos taisyklių pažeidimus sanglaudos srityje.

Didelės kiekybiškai įvertinamų klaidų paveiktų operacijų dalies atveju valstybių narių institucijos turėjo pakankamai informacijos, kad galėtų užkirsti kelią klaidoms, jas aptikti ir ištaisyti prieš Komisijai pateikdamos prašymą dėl išlaidų kompensavimo. Jei visa ši informacija būtų panaudota klaidoms ištaisyti prieš deklaruojant išlaidas Komisijai, visų išlaidų srityje „Ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda“ įvertintas klaidų lygis būtų buvęs 2,4 procentinio punkto mažesnis. Be to, mes nustatėme, kad keletu atvejų mūsų aptiktą klaidą padarė nacionalinės institucijos. Tokios klaidos prie įvertinto klaidų lygio prisidėjo 0,6 procentinio punkto.

ERPF ir ESF finansinės priemonės

Iki 2014 m. pabaigos vidutinis finansinių priemonių išmokėjimo galutiniams gavėjams lygis buvo 57 %, o tai yra pagerėjimas palyginti su praėjusiais metais (47 %). Iš šių fondų teikiama pagalba įmonėms arba miestų projektams skiriamas nuosavo kapitalo investicijas, paskolas arba garantijas. Iš viso buvo įsteigtos 1 025 finansinės priemonės, kurioms skirtas apie 16,0 milijardo eurų kapitalas. Keletui valstybių narių iškilo sunkumų panaudojant visą kapitalą – 2014 m. pabaigoje mažiausius išmokėjimo lygius turėjo Graikija, Ispanija, Italija, Nyderlandai, Austrija ir Slovakija.

Mūsų specialiojoje ataskaitoje Nr. 19/2016 pateikta papildoma informacija apie patirtį, gautą 2007–2013 m. programavimo laikotarpiu vykdam ES biudžetą finansinėmis priemonėmis.

Komisijos klaidų lygio įvertinimas

Apskritai Komisijos atliktas audito institucijų pateikto klaidų lygio vertinimas didžia dalimi atitinka audito institucijų pateiktus įrodymus. Tačiau Komisijos galimybės tvirtinti (ir, prireikus, koreguoti) pateiktus klaidų lygius yra ribotos, kai iš audito institucijų nėra reikalaujama pateikti Komisijai daugiau konkretesnės informacijos apie jų operacijų auditus (pavyzdžiui smulkesnės informacijos apie audito apimtį, aprėptį, imties paimtes ir klaidų klasifikavimą) jai tikrinant metines kontrolės ataskaitas. Mūsų analizė parodė, kad 2015 m. tokios informacijos buvo pareikalauta dažniau nei ankstesniais metais.

Apskritai Komisijos atliktas sumų, dėl kurių kyla rizika, apskaičiavimas 2015 m. metinėse veiklos ataskaitose yra teisingas ir atitinka turimą audito institucijų ataskaitose nurodytą ir / arba pateiktą informaciją. Mes taip pat išsiaiškinome, kad Komisijos nustatytos išlygos 2015 m. metinėse veiklos ataskaitose atitiko Komisijos nurodymus ir informaciją, pateiktą dviem generaliniams direktoratams.

Projektų veiksmingumo įvertinimas

Atlikdami savo 2015 m. vertinimą, mes išnagrinėjome 149 užbaigtus projektus 15 valstybių narių. Dviejų projektų atveju mes negalėjome atlikti savo vertinimo, kadangi vadovaujančiosios institucijos nenustatė jokių rodiklių.

Mes taip pat nustatėme, kad beveik visų išnagrinėtų projektų atveju buvo visiškai arba iš dalies įvykdyti jų išdirbių tikslai. Tačiau kai kurios valstybės narės turi toliau gerinti savo rezultatų rodiklių nustatymą projektų lygmeniu. 38 % įvertintų projektų atveju valstybių narių institucijos įgyvendino veiksmingumo vertinimo sistemą, suteikiančią galimybę stebėti projektų išdirbius, bet projektų tvirtinimo dokumentuose nenustatė jokių rezultatų rodiklių ar tikslų. Galiausiai, tik keturių projektų atveju nebuvo įvykdytas nė vienas jų tikslas.

Žiūrint į ateitį: 2014–2020 m. programavimo laikotarpis

Iki 2015 m. pabaigos buvo paskirta mažiau nei 20 % už Europos struktūrinius ir investicijų fondus (ESIF) atsakingų nacionalinių institucijų. Tai yra būtinas veiksmas tam, kad valstybių narių institucijos galėtų pateikti Komisijai išlaidų ataskaitas. Todėl yra rizika, kad biudžeto vykdymo vėlavimai 2014–2020 m. programavimo laikotarpiu bus didesni nei 2007–2013 m. laikotarpiu patirti vėlavimai.

2015 m. Komisija įsteigė aukšto lygio ekspertų grupę, kuri įvertintų ESIF naudos gavėjams skirtų priemonių supaprastinimą ir paskatintų valstybes nares jį įgyvendinti bei prisidėtų prie pasirengimo programavimo laikotarpiui po 2020 m.

Ką mes rekomenduojame

Mes rekomenduojame Komisijai:

- teikiant savo būsimo programavimo laikotarpio teisėkūros pasiūlymą, iš esmės persvarstyti ESIF koncepciją ir teikimo mechanizmą, be kita ko atsižvelgiant į aukšto lygio supaprastinimo grupės pasiūlymus;
- pasinaudoti 2007–2013 m. programavimo laikotarpiu gauta patirtimi ir pateikti ataskaitą dėl 2014–2020 m. programavimo laikotarpio nacionalinių tinkamumo finansuoti taisyklių tikslinės analizės bei ją panaudoti teikiant valstybėms narėms rekomendacijas dėl to, kaip supaprastinti bereikalingai sudėtingas ir / arba apsunkinančias taisykles ir kaip jų išvengti;
- pateikti teisėkūros pasiūlymą, kuriuo būtų iš dalies pakeistas galiojantis reglamentas dėl finansinių priemonių, kurioms taikomas pasidalijamasis valdymas, tinkamumo laikotarpio pratęsimo;
- patikslinti valstybėms narėms susigrąžinamo PVM sąvoką, visų pirma tam, kad viešojo sektoriaus naudos gavėjų atveju nebūtų skirtingai traktuojamas terminas „nesusigrąžinamas“ PVM ir kad ES lėšos nebūtų panaudojamos neoptimaliai; ir
- užtikrinti, kad visos išlaidos, susijusios su ERPF ir ESF 2007–2013 m. programavimo laikotarpio finansinėmis priemonėmis, būtų pakankamai anksti įtrauktos į užbaigimo deklaracijas tam, kad valstybės narės galėtų atlikti finansinių priemonių auditą rengiantis programų užbaigimui.

Norite sužinoti daugiau? Visa informacija apie mūsų atliktą ES išlaidų auditą srityje „Ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda“ pateikta 2015 m. metinės ataskaitos dėl ES biudžeto 6 skyriuje.

Gamtos ištekliai 58,6 milijardo eurų

Ką mes auditavome

Ši išlaidų sritis apima bendrą žemės ūkio politiką (BŽŪP), bendrą žuvininkystės politiką (BŽP) ir aplinkosaugos priemones.

BŽŪP yra ES išlaidų žemės ūkio srityje pagrindas. Ja siekiama padidinti žemės ūkio našumą, užtikrinti deramą žemės ūkiu besiverčiančios bendruomenės gyvenimo lygį, stabilizuoti rinkas, garantuoti produktų tiekimą ir vartotojų galimybes įsigyti produktų už prieinamą kainą.

BŽŪP įgyvendinama per du fondus: Europos žemės ūkio garantijų fondą (EŽŪGF), kuris finansuoja visą ES tiesioginę pagalbą ir rinkos priemones, ir Europos žemės ūkio fondą kaimo plėtrai (EŽŪFKP), kuris kartu su valstybėmis narėmis bendrai finansuoja kaimo plėtros programas. BŽŪP išlaidos administruojamos kartu su valstybėmis narėmis. Išlaidos paskirstomos per maždaug 80 mokėjimo agentūrų, atsakingų už pagalbos paraiškų tinkamumo tikrinimą ir išmokų naudos gavėjams mokėjimą.

BŽP pagrindinė įgyvendinimo priemonė yra Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondas (EJRŽF), kurį valdo Komisija ir valstybės narės pagal pasidalijamąjį valdymą. ES aplinkos politiką centralizuotai valdo Komisija ir jos svarbiausias išlaidų šioje srityje fondas yra programa LIFE.

Ką mes nustatėme

Paveikta reikšmingo klaidų lygio?

Žemės ūkis. Rinkos ir tiesioginė parama:

Taip

Kaimo plėtra, aplinka, klimato politika ir žuvininkystė:

Taip

Įvertintas klaidų lygis¹:

Gamtos išteklių iš viso:

2,9 %

(2014 m.: 3,6 % / be kompleksinės paramos: 3,0 %)

Žemės ūkis. Rinkos ir tiesioginė parama:

2,2 %

(2014 m.: 2,9 % / be kompleksinės paramos: 2,2 %)

Kaimo plėtra, aplinka, klimato politika ir žuvininkystė:

5,3 %

(2014 m.: 6,2 % / be kompleksinės paramos: 6,0 %)

Šiai sričiai priklauso

¹ 2015 m. duomenys neapima kompleksinės paramos klaidų kiekybinio įvertinimo po BŽŪP teisinio pagrindo pasikeitimų. Taip nebuvo 2014 m.

Klaidų pobūdis ir tipas smarkiai svyruoja tarp EŽŪGF ir kitų gamtos išteklių išlaidų sričių.

Žemės ūkis. Rinkos ir tiesioginė parama (EŽŪGF)

Daug mūsų auditų metu nustatytų klaidų atsiranda naudos gavėjams pateikus klaidingas ar netinkamas finansuoti paraiškas, kuriose dažniausiai pasitaikanti klaida – deklaruotas didesnis nei faktinis žemės ūkio paskirties žemės plotas. Šio tipo klaidų mes nustatėme 12 iš 18 aplangytų valstybių narių.

Per pastaruosius kelerius metus žemės sklypų identifikavimo sistemos duomenų patikimumas pagerėjo, bet mes vis dar aptinkame su deklaruotos žemės plotu susijusių klaidų. Mes pripažįstame, kad 2 % neviršijančius netikslumus sudėtinga aptikti ir ištaisyti. Tačiau didesni ŽSIS įrašytų tinkamumo finansuoti duomenų ir iš tikrųjų tinkamo finansuoti žemės ploto, kuris matomas ŽSIS duomenų bazėje saugomose ortografinėse nuotraukose (iš oro padarytose nuotraukose), skirtumai turėjo būti aptikti ir ištaisyti (pavyzdžiui, klaidos, kurias mes nustatėme Graikijoje, Ispanijoje, Italijoje ir Jungtinėje Karalystėje).

Kitas klaidų šaltinis, susijęs su žemės ūkio paskirties žemės plotu, yra ES teisės aktų neatitinkančios nacionalinės tinkamos finansuoti daugiametės ganyklos apibrėžtys.

Pavyzdys: ES teisės aktų neatitinkantys nacionaliniai tinkamumo finansuoti kriterijai

Prancūzijoje valdžios institucijos teikia ganymui viržynuose skirtą paramą taip pat už žemės plotus, kuriuose auga tinkami finansuoti žoliniai augalai kartu su netinkamais finansuoti augalais, kaip antai krūmai ir tankus miškas. Mes jau šiuo klausimu esame pateikę pastabų 2013 m. metinėje ataskaitoje ir toliau nustatome tokių atvejų (2015 m. šeši).

Keletu atvejų, kai naudos gavėjai padarė kiekybiškai įvertinamų klaidų žemės ūkio srityje, nacionalinės institucijos turėjo pakankamai informacijos, kad galėtų užkirsti kelią klaidoms bei jas aptikti ir ištaisyti prieš deklaruodamos išlaidas Komisijai. Jei visa ši informacija būtų panaudota klaidoms taisyti, įvertintas klaidų lygis būtų buvęs 0,3 procentinio punkto mažesnis. Be to, mes nustatėme keturis atvejus, kai klaidas padarė nacionalinės institucijos. Tokios klaidos prie įvertinto klaidų lygio prisidėjo 0,6 procentinio punkto. Mes taip pat nustatėme trūkumų Komisijos įvertinto klaidų lygio EŽŪGF srityje korekcijose.

Kaimo plėtra, aplinka, klimato politika ir žuvininkystė

Pagrindinės klaidų priežastys šioje išlaidų kategorijoje buvo netinkamas finansuoti naudos gavėjas, veikla, projektas arba išlaidos, arba viešųjų pirkimų taisyklių nesilaikymas. Be to, mes nustatėme klaidų, susijusių su agrarinės aplinkosaugos įsipareigojimų nesilaikymu ir didesnio nei faktinio tinkamų finansuoti hektarų skaičiaus deklaravimu.

Pavyzdys: netinkamos finansuoti išlaidos arba veikla

Rumunijoje mes nustatėme, kad nacionalinės valdžios institucijos supaprastinto išlaidų skaičiavimo būdu apskaičiuodamos išlaidas tinkamai neatsižvelgė į gamybos ciklų skaičių. Dėl to buvo sistemingai perdėtos išmokos visiems naudos gavėjams. Atlikę tolesnes patikras, mes padarėme išvadą, kad nuo 2012 m. (kai buvo pradėta teikti paramą) iki 2015 m. spalio mėn. iki 152 milijonų iš 450 milijonų eurų galėjo būti netinkama finansuoti suma. Supaprastinto išlaidų skaičiavimo būdai gali valstybėms narėms ir naudos gavėjams sumažinti administracinę naštą, tačiau jie turėtų būti paremti patikima metodika, visų pirma tiksliai supaprastintų išlaidų apskaičiavimu.

Pavyzdys: viešųjų pirkimų taisyklių nesilaikymas

Mes nustatėme viešųjų pirkimų taisyklių nesilaikymo atvejų Vokietijoje, Graikijoje, Italijoje ir Rumunijoje. Pavyzdžiui, Italijoje valdžios institucijos įvertino vienabėgio geležinkelio, skirto padėti ūkininkams vežti alyvuoges, procedūrinį pirkimą (finansuotą iš ES dotacijos) iš esmės remdamosi papildomais nesusijusiais darbais (naujais keliais, kanalizacija ir akveduku). Tai pagal Italijos viešųjų pirkimų taisykles buvo netvarkinga praktika.

Nemažai atvejų, kai galutiniai naudos gavėjai padarė kiekybiškai įvertinamų klaidų šioje išlaidų srityje, nacionalinės institucijos turėjo pakankamai informacijos, kad galėtų užkirsti kelią klaidoms bei jas aptikti ir ištaisyti prieš deklaruodamos išlaidas Komisijai. Jei visa ši informacija būtų panaudota klaidoms taisyti, įvertintas klaidų lygis būtų buvęs 1,7 procentinio punkto mažesnis. Be to, mes nustatėme kelis atvejus, kai klaidas padarė nacionalinės institucijos. Tokios klaidos prie įvertinto klaidų lygio prisidėjo 1,5 procentinio punkto.

Kiti vidaus kontrolės ir veiksmingumo elementai

Mūsų atliktas Komisijos atitikties auditų žemės ūkio srityje atitikimo tarptautiniams audito standartams įvertinimas parodė, kad jie iš esmės atitiko reikalavimus. Mes taip pat nustatėme, kad Komisija reikšmingai sumažino su atitikties procedūromis susijusių nebaigtų bylų skaičių. Tačiau į Komisijos audito vadovą nėra įtrauktos išsamios audito procedūros ir dokumentavimo reikalavimai, skirti valstybių narių teikiamų su finansiniais pataisymais susijusių duomenų tikrinimui, ir kai kuriais atvejais mes nesurinkome pakankamų ir tinkamų įrodymų, kad šios patikros buvo atliktos.

Mūsų vizitai į šešias mokėjimo agentūras, susijusias su EŽŪGF ir EŽŪFKP išlaidomis, parodė pagrindinių kontrolės priemonių trūkumų, susijusių su ŽSIS, administracinėmis kontrolės priemonėmis, inspektavimų vietoje kokybe ir neteisingai sumokėtų išmokų susigrąžinimo procedūromis. Mes taip pat nustatėme trūkumų, susijusių su penkių iš šešių mokėjimo agentūrų atliktomis administracinėmis patikromis, skirtomis patikrinti kaimo plėtros mokėjimų tinkamumą. Veiksmų planai, skirti išspręsti dažnai pasitaikančių klaidų pagrindinę priežastį, yra atnaujinami, bet viešųjų pirkimų srityje būtina atlikti tolesnius pagerinimus.

Žuvininkystės srityje mes nustatėme, kad visų penkių auditų, kuriuos mes išnagrinėjome, atveju buvo audito priežiūros ir dokumentavimo trūkumų. Mūsų pakartotinai atliktas Komisijos auditas Rumunijoje parodė vadovaujančiosios institucijos administracinių patikrų trūkumų, ypač susijusių su viešaisiais pirkimais.

Atlikę savo 2015 m. su veiksmingumu susijusių klausimų vertinimą dėl kaimo plėtros investicinių projektų, mes nustatėme, kad dauguma peržiūrėtų projektų atitiko naudos gavėjų poreikius tiek atliktų darbų ir pateiktų produktų masto, tiek kokybės atžvilgiu. Tačiau taip pat pasitaikė keletas projektų, kurie buvo didesni nei yra būtina. Be to, paramos tikslingumas ir projektų atranka nebuvo tokie griežti kaip galima buvo tikėtis ir keletą projektų atveju nebuvo pakankamų išlaidų racionalumo įrodymų (žr. pavyzdį toliau). Bendrai imant, šiais klausimais pagerėjimo nebuvo.

Pavyzdys: neracionalios išlaidos

Slovakijoje mes padarėme išvadą, kad mokėjimo agentūra neatliko pakankamo tikrinimo, ar naudos gavėjo deklaruotos išlaidos, susijusios su sandėliavimo patalpų statyba, buvo racionalios. Mes nustatėme, kad nupirkto cemento kaina buvo šešis kartus didesnė nei normali rinkos kaina ir kad projekto išlaidos turėjo būti daugiau kaip 50 % mažesnės.

Ką mes rekomenduojame

Mes rekomenduojame, kad:

- EŽŪGF srityje Komisija turėtų atlikti nacionalinių teisės aktų neatitikimo ES teisės aktams atvejų tolesnę priežiūrą ir taip pat patikrinti, ar valstybės narės, kurių ŽSIS kokybės įvertinimas buvo neigiamas, imasi būtinų taisomųjų veiksmų;
- kaimo plėtros srityje Komisija užtikrintų, kad į valstybių narių veiksmų planus būtų įtraukti konkretūs veiksmai, skirti sumažinti su viešaisiais pirkimais susijusias klaidas;
- EŽŪGF ir kaimo plėtros srityje Komisija imtųsi priemonių, skirtų pagerinti sertifikavimo įstaigų atliekamą darbą valstybėse narėse ir užtikrinti, kad valstybių narių teikiami ir finansinių pataisymų apskaičiavimui naudojami duomenys būtų tinkamai patikrinami; ir
- žuvininkystės srityje Komisija imtųsi veiksmų, skirtų užtikrinti, kad atitikties auditai būtų atliekami laikantis tarptautinių audito standartų.

Norite sužinoti daugiau? Visa informacija apie mūsų atliktą ES išlaidų auditą srityje „Gamtos ištekliai“ pateikta 2015 m. metinės ataskaitos dėl ES biudžeto 7 skyriuje.

Europos vaidmuo pasaulyje 6,9 milijardo eurų

Ką mes auditavome

Ši išlaidų kategorija apima užsienio politikos, pagalbos ES šalims kandidatėms ir potencialioms šalims kandidatėms bei pagalbos kaimyninėms ir besivystančioms šalims išlaidas (išskyrus Europos plėtros fondus, žr. 49–51 puslapius).

Išlaidos paskirstomos daugiau kaip 150 šalių, taikant labai įvairias bendradarbiavimo priemones ir paramos teikimo metodus. Išlaidas įgyvendina tiesiogiai Komisijos generaliniai direktoratai iš Komisijos būstinės Briuselyje arba per ES delegacijas šalyse gavėjose arba netiesiogiai šalys naudos gavėjos arba tarptautinės organizacijos.

Ką mes nustatėme

Paveikta reikšmingo klaidų lygio?
Taip

Įvertintas klaidų lygis:
2,8 % (2014 m.: 2,7 %)

Mūsų audito metu nustatytos dažniausiai pasitaikančio tipo klaidos buvo galutinių naudos gavėjų deklaruotos netinkamos finansuoti išlaidos. Jos apima išlaidas sutartyse nenustatytai veiklai arba patirtas ne finansuojamu laikotarpiu. Mes taip pat nustatėme atvejų, kai nebuvo laikomasi teisinių ir sutartinių įsipareigojimų, įskaitant viešųjų pirkimų taisykles, kilmės taisyklę, netiesioginių išlaidų neteisingą priskyrimą tiesioginėms išlaidoms arba netinkamų finansuoti mokesčių įtraukimą.

Kitos mūsų nustatytos klaidos buvo susijusios su Komisijos pripažintais ir patvirtintais mokėjimais už naudos gavėjui dar nesuteiktas paslaugas, neatliktus darbus ar nepristatytas prekes arba mokėjimus, dėl kurių naudos gavėjas negalėjo mums pateikti išlaidas pateisinančių patvirtinamųjų dokumentų. Mes taip pat nustatėme Komisijos vėlavimų sutikrinant išlaidas ir patvirtinant susidariusius mokėjimus.

Pavyzdys: nepatirtos išlaidos

Mes nustatėme, kad pagal užsienio politikos priemonių programą teikiamos dotacijos, skirtos paramai balistinių raketų neplatinimui, atveju Komisija priėmė Europoje įsisteigusio mokslinių tyrimų fondo deklaruotas išlaidas, paremtas įvertintomis išlaidomis darbuotojams, kurios viršijo faktines patirtas išlaidas.

Pavyzdys: sutartyje nenustatytos išlaidos

Mianmaro projekto, kurį vykdė akcijas prieš narkotikų vartojimą organizuojanti tarptautinė organizacija, atveju mes nustatėme, kad Komisija priėmė su darbuotojų mokymu susijusias išlaidas, kurios nebuvo nustatytos susijusioje sutartyje.

Pavyzdys: kito paramos teikėjo finansuotos išlaidos

Mes išnagrinėjome Komisijos mokėjimą humanitarinės pagalbos organizacijai, vykdančiai atsakui į Sirijos krizę skirtus veiksmus, ir nustatėme, kad jos deklaruotas maisto produktų gabenimo išlaidas finansavo kitas paramos teikėjas.

Mes nenustatėme klaidų Komisijai tiesiogiai atliekant mokėjimus į valstybių bendruosius biudžetus, atsižvelgiant į tai, kad Komisija turi galimybių gana lanksčiai spręsti, ar finansavimo tinkamumo sąlygos buvo įvykdytos. Mažesnė klaidų rizika taip pat yra susijusi su mokėjimais veiklai, kurią remia keli tarptautiniai paramos teikėjai, kadangi išlaidos, kurios yra netinkamos finansuoti pagal ES taisykles, gali būti padengtos kitų paramos teikėjų įnešta suma.

Mūsų operacijų testavimas taip pat parodė, kad pagal Europos kaimynystės ir partnerystės priemonę finansuojamų dvejinimo projektų netiesioginės išlaidos yra reikšmingai didesnės už dotacijoms leistinas ribas. Pagal šią priemonę nėra nustatytos nustatyto dydžio arba nustatytos normos išlaidų viršutinės ribos, todėl iškyla rizika, kad įgyvendinanti valstybė narė partnerė pabaigoje gaus pelno.

Ką mes rekomenduojame

Mes rekomenduojame Komisijai:

- sustiprinti savo patikras, susijusias su išlaidų tikrinimu, kuriuos užsako naudos gavėjai, kokybe, ir pagerinti išorės auditoriams skirtas technines užduotis.
- peržiūrėti metodiką, kurią Kaimynystės politikos ir plėtros derybų generalinis direktoratas taiko apskaičiuodamas savo įvertintą klaidų lygį, siekiant pagerinti teikiamos informacijos statistinį tikslumą; ir
- imtis veiksmų, siekiant užtikrinti, kad pagal dvejinimo priemonės teikiama parama atitiktų ne pelno taisyklę ir būtų laikomasi patikimo finansų valdymo principo.

Norite sužinoti daugiau? Visa informacija apie mūsų atliktą ES išlaidų auditą srityje „Europos vaidmuo pasaulyje“ pateikta 2015 m. metinės ataskaitos dėl ES biudžeto 8 skyriuje.

Saugumas ir pilietybė 2,1 milijardo eurų

Ką mes auditavome

Ši išlaidų sritis sujungia įvairias politikas, kurių bendras tikslas yra sustiprinti „ES pilietybės“ koncepciją sukuriant laisvės, teisingumo ir saugumo erdvę be vidaus sienų. Šių išlaidų politikos yra sienų apsauga, migracija ir prieglobsčio politika, teisingumo ir vidaus reikalai, visuomenės sveikata, vartotojų apsauga, kultūra, jaunimas, informacija ir dialogas su piliečiais. Jos sudaro mažą, tačiau didėjančią ES biudžeto dalį (apytiksliai 1,4 %).

Beveik trečdalį išlaidų įvykdo dvylika decentralizuotų agentūrų, apie kurias mes teikiame informaciją savo atskirose specialiosiose metinėse ataskaitose dėl agentūrų. Atlikdami savo auditą, mes daugiausia dėmesio skyrėme sričiai „Migracija ir saugumas“, kuri sudaro didžiausią dalį (40 %).

Išlaidos srityje „Migracija ir saugumas“ yra daugiausia įgyvendinamos valstybių narių ir Komisijos pasidalijamojo valdymo būdu. Tačiau daugiau nei ketvirtadalį išlaidų 2015 m. tiesiogiai valdė Komisija. Todėl mes nagrinėjome pagrindines sistemas, už kurias yra atsakingas Komisijos Migracijos ir vidaus reikalų generalinis direktoratas, peržiūrėdami dotacijų ir viešųjų pirkimų procedūras, kurioms taikomas tiesioginis valdymas, bei Komisijos atliktus valstybių narių sistemų, skirtų valdyti lėšas pagal pasidalijamąjį valdymą, įvertinimus.

Ką mes nustatėme

Dėl dotacijų ir viešųjų pirkimų procedūrų, kurioms taikomas Komisijos tiesioginis valdymas, mes padarėme išvadą, kad pagal finansinį reglamentą reikalaujamos kontrolės priemonės buvo įgyvendintos ir kad nebuvo didelių trūkumų.

Kita vertus, mes nustatėme trūkumų, susijusių su Komisijos atliekamais 2007–2013 m. programai SOLID („Solidarumas ir migracijos srautų valdymas“) skirtų valstybių narių valdymo ir kontrolės sistemų vertinimais. Mes nustatėme, kad Komisijos vertinimai neapėmė pagrindinių vidaus kontrolės priemonių veiksmingumo testavimo, tačiau daugiausia dėmesio buvo skiriama žinių apie kontrolės procedūras įgijimui ir jų dokumentavimui. Dėl to kai kuriais atvejais Komisija galėjo neteisingai suteikti žemą rizikos vertinimą. Be to, valstybėse narėse Komisija atliko palyginti mažai *ex post* auditų dėl programų, kurios buvo laikomos mažai rizikingomis. Mes manome, kad dėl to sumažėja valstybių narių programos SOLID išlaidų patikimumas.

Norite sužinoti daugiau? Visa informacija apie mūsų atliktą ES išlaidų auditą srityje „Saugumas ir pilietybė“ pateikta 2015 m. metinės ataskaitos dėl ES biudžeto 8 skyriuje.

Administravimas 9,0 milijardo eurų

Ką mes auditavome

Administracinės išlaidos apima ES institucijų ir kitų įstaigų išlaidas. Šios organizacijos – tai Komisija, Parlamentas, Europos išorės veiksmų tarnyba (EIVT), Europos Vadovų Taryba ir Taryba, Europos Teisingumo Teismas, Europos Audito Rūmai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas, Regionų komitetas, Europos ombudsmenas ir Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas.

Išlaidos žmogiškiesiems ištekliams (atlyginimai, pensijos ir išmokos) sudaro apie 60 % visos sumos. Likusios išlaidos – tai pastatų, įrangos, energijos, komunikacijų ir informacinių technologijų išlaidos.

Mūsų vykdomų Europos Sąjungos agentūrų, kitų decentralizuotų įstaigų ir Europos mokyklų auditų rezultatai pateikiami specialiosiose metinėse ataskaitose, kurios kartu su rezultatų santrauka yra skelbiamos atskirai. Pačių Audito Rūmų išlaidas audituoja išorės įmonė, o auditorių ataskaita skelbiama Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje ir mūsų interneto svetainėje.

Ką mes nustatėme

Paveikta reikšmingo klaidų lygio?
Ne

Įvertintas klaidų lygis:
0,6 % (2014 m.: 0.5 %)

Išnagrinėję sistemas mes iš esmės nenustatėme jokių reikšmingų trūkumų. Tačiau mes nustatėme keletą sričių, kur kai kurios institucijos ir įstaigos padėtų galėtų pagerinti. Jos aprašytos toliau pateiktose rekomendacijose.

Ką mes rekomenduojame

Mes rekomenduojame, kad:

- Europos Parlamentas sugriežtintų savo vykdomą stebėjamą, kaip politinės partijos taiko taisykles ir procedūras, susijusias su išlaidų leidimo išdavimu, jų apmokėjimu ir pirkimų procedūromis;
- Komisija pagerintų savo sistemas, skirtas tam, kad būtų laiku atnaujinta informacija apie personalo narių asmeninę padėtį, kuri naudojama apskaičiuojant šeimos pašalpas; ir
- EIVT pagerintų procedūras, skirtas vietinių darbuotojų samdymui, ir sutarčių, kurių vertė mažesnė nei 60 000 eurų, skyrimui.

Norite sužinoti daugiau? Visa informacija apie mūsų atliktą ES išlaidų auditą srityje „Administravimas“ pateikta 2015 m. metinės ataskaitos dėl ES biudžeto 9 skyriuje.

Europos plėtros fondai (EPF)

3,1 milijardo eurų

Ką mes auditavome

Iš EPF teikiama Europos Sąjungos vystomojo bendradarbiavimo pagalba Afrikos, Karibų baseino ir Ramiojo vandenyno valstybėms (AKR) bei užjūrio šalims ir teritorijoms (UŠT). EPF lėšomis ir bendradarbiavimo priemonėmis siekiama įveikti skurdą, skatinti tvarų vystymąsi bei AKR šalių ir UŠT integraciją į pasaulio ekonomiką.

EPF finansuoja ES valstybės narės ir jie įgyvendinami vykdant atskirus projektus arba teikiant paramą biudžetui (konkrečiai politikai ar tikslui skirtą įnašą į šalies bendrąjį biudžetą). Kiekvieną EPF reglamentuoja jo atskiras finansinis reglamentas.

Iš EPF finansuojama išorės pagalba įgyvendinama didelės rizikos aplinkoje, iš esmės dėl geografiškai išsklaidytos veiklos ir menkų šalių partnerių institucinių ir administracinių gebėjimų. Šiuos fondus atskirai nuo ES biudžeto valdo Europos Komisija, o tam tikrose pagalbos srityse – Europos investicijų bankas.

Ką mes nustatėme

EPF finansinių ataskaitų patikimumas:

2015 m. finansinės ataskaitos teisingai atspindi EPF finansinę būklę, jų operacijų ir pinigų srautų rezultatus bei grynojo turto pokyčius.

Ar EPF pajamos yra paveiktos reikšmingo klaidų lygio?

Ne

Ar EPF mokėjimai yra paveikti reikšmingo klaidų lygio?

Taip

Įvertintas klaidų lygis:

3,8 % (2014 m.: 3,8 %)

Mes nustatėme, kad EPF paramai biudžetui ir kelių paramos teikėjų veiklai, kurias vykdo tarptautinės organizacijos, skirtas išlaidas mažiau paveikia klaidos nei kitus EPF mokėjimus. Tačiau tai yra susiję su finansavimo pobūdžiu ir su Komisijos galimybėmis gana lanksčiai spręsti, ar buvo įvykdytos bendrosios sąlygos. Pavyzdžiui, kelių paramos teikėjų projektuose Komisija laiko, kad mokėjimo sąlygos buvo įvykdytos, jei kitų paramos teikėjų įnešta suma yra pakankama, kad padengtų išlaidas, kurios yra laikomos netinkamomis finansuoti pagal EPF taisykles.

Kalbant apie paramą biudžetui, mūsų tvarkingumo auditas negali aprėpti tolesnių etapų po to, kai pagalbos lėšos yra sumokamos valstybei partnerei. Tai mums neleidžia aptikti galimų lėšų panaudojimo trūkumų po to, kai jos įtraukiamos į nacionalinį biudžetą.

Apskritai, kaip ir ankstesniais metais, mūsų nustatytų klaidų lygis EPF išlaidose – įskaitant klaidas kai kuriose galutinėse išlaidų deklaracijose, kurių atžvilgiu buvo atlikti išlaidų patikrinimai ir išorės auditai – parodo *ex ante* patikrų trūkumus. Klaidos, susijusios su išlaidas pateisinančių patvirtinamųjų dokumentų nebuvimu ir viešųjų pirkimų taisyklių nesilaikymu (žr. pavyzdžius), sudarė beveik du trečdalius įvertinto klaidų lygio.

Pavyzdys: nepateikti privalomi išlaidas pateisinantys patvirtinamieji dokumentai

Mes išnagrinėjome išlaidas, skirtas laboratorijos, informacinių technologijų ir biuro įrangai Mozambique, kuri buvo finansuota vykdant EPF projektą. Keturių iš dešimties į imtį įtrauktų projektų atveju mums nebuvo pateikti pakankami patvirtinamieji dokumentai, susiję su šių produktų pirkimais ir įsigijimu.

Pavyzdys: naudos gavėjas nesilaikė pirkimų taisyklių

Mes auditavome žemės ūkio produktų testavimo laboratorijos įrangą Etiopijoje ir nustatėme, kad sutartis įmonei buvo skirta tiesiogiai, nesilaikant reikalaujamos konkurencinių pirkimų procedūros. Be to, atrinkta įmonė veikė tik kaip tarpininkas ir nebuvo pirktos įrangos įgaliotasis platintojas.

Apskritai, jei visą šią informaciją Komisija būtų panaudojusi tam, kad ištaisytų klaidas, kurias ji padarė pati arba kurios buvo padarytos iš EPF finansuojamų projektų naudos gavėjų, įvertintas klaidų lygis būtų buvęs 1,7 procentinio punkto mažesnis.

Komisijos Tarptautinio bendradarbiavimo ir vystymosi generalinis direktoratas, kuris valdo beveik visas iš EPF patiriamas išlaidas, priėmė naują 2015 m. veiksmų planą, skirtą šalinti jo kontrolės sistemos trūkumus. Šių veiksmų pažangą vertinti dar per anksti. Mes taip pat nustatėme, kad ankstesnis veiksmų planas, kuris buvo priimtas 2013 m., buvo iš esmės užbaigtas – 2015 m. pabaigoje 19 veiksmų buvo užbaigti, likę keturi vykdomi.

Ką mes rekomenduojame

Mes rekomenduojame Komisijai:

- sugriežtinti auditų ir išlaidų tikrinimų, kuriuos tiesiogiai užsako naudos gavėjai, kokybės stebėjimą;
- peržiūrėti savo pataisymų įverčius ir pagerinti savo išlaidų, susijusių su netiesioginiu valdymu dalyvaujant paramą gaunančioms valstybėms, rizikos ir klaidų lygio įvertinimą; ir
- taikyti tinkamas sankcijas subjektams, kurie nesilaiko savo įsipareigojimų pateikti mūsų auditoriams būtinus patvirtinamuosius dokumentus.

Norite sužinoti daugiau? Visa informacija apie mūsų atliktą EPF auditą pateikta 2015 m. metinėje iš 8-ojo, 9-ojo, 10-ojo ir 11-ojo Europos plėtros fondų (EPF) finansuojamos veiklos ataskaitoje.

Trumpa audito metodo apžvalga

Audito Rūmų patikinimo pareiškime teikiamos nuomonės yra pagrįstos objektyviais įrodymais, gautais atliekant tarptautinius audito standartus atitinkančius audito testus. Štai kaip mes atliekame savo darbą.

Finansinių ataskaitų patikimumas

Ar ES metinėse finansinėse ataskaitose pateikta išsami ir tiksli informacija?

ES biudžeto struktūra yra sudėtinga. Komisijos generaliniai direktoratai kasmet inicijuoja šimtus tūkstančių apskaitos įrašų, informaciją imdami iš daugybės įvairių šaltinių (įskaitant iš valstybių narių). Mes tikriname, ar apskaitos procesai vyksta tinkamai ir ar jų metu gaunami apskaitiniai duomenys yra išsamūs, teisingai įrašyti ir tinkamai pateikti.

- Apskaitos sistemos vertinimas siekiant įsitikinti, kad ji sudaro tvirtą pagrindą patikimiems duomenims pateikti.
- Pagrindinių apskaitos procedūrų tikrinimas siekiant įsitikinti, kad jos yra taikomos teisingai.
- Apskaitos duomenų analitinės patikros siekiant įsitikinti, kad duomenys yra pateikti nuosekliai ir neatrodo nepagrįsti.
- Tiesioginis apskaitos įrašų imties tikrinimas siekiant įsitikinti, kad atspindima operacija egzistuoja ir yra tiksliai registruota.
- Finansinės atskaitomybės tikrinimas siekiant įsitikinti, kad ji teisingai atspindi finansinę padėtį.

Operacijų tvarkingumas

Ar ES finansinėse ataskaitose atspindimos su ES pajamoms ir išlaidoms priskirtais mokėjimais¹ susijusios operacijos atitinka joms taikomas taisykles?

Iš ES biudžeto mokėjimai atliekami milijonams galutinių naudos gavėjų Europos Sąjungoje ir visame pasaulyje. Didžiąją šių išlaidų dalį administruoja valstybės narės. Kad gautume reikiamus įrodymus, mes tiesiogiai testuojame pajamoms ir išlaidoms priskirtus mokėjimus bei vertiname jiems administruoti ir kontroliuoti naudojamą sistemas.

- Iš viso ES biudžeto naudojant statistikos metodus sudaromos operacijų imtys, sudarančios pagrindą mūsų auditorių detaliam testavimui.
- Imties operacijos yra išsamiai audituojamos; tai dažniausiai daroma galutinių gavėjų (pavyzdžiui, ūkininko, mokslinių tyrimų instituto, darbus ar paslaugas viešosioms įstaigoms teikiančios įmonės) lygmeniu siekiant gauti tiesioginių įrodymų, kad atspindimas įvykis egzistuoja, yra tinkamai užregistruotas ir atitinka taisykles, pagal kurias atitinkami mokėjimai yra atlikti.
- Klaidos yra analizuojamos ir klasifikuojamos kaip kiekybiškai įvertinamos arba ne.
- Klaidų poveikis apskaičiuojamas ekstrapolijuojant kiekybiškai įvertinamas klaidas ir taip nustatant įvertintą klaidų lygį.
- Įvertintas klaidų lygis lyginamas su 2 % reikšmingumo riba – pagal tai mes susidarome savo nuomonę.
- Pajamoms skirtos sistemos vertinamos siekiant nustatyti jų veiksmingumą ir užtikrinti, kad operacijos, kurioms jos taikomos, yra teisėtos ir tvarkingos.
- Atsižvelgiama ir į kitą svarbią informaciją, pavyzdžiui, metines veiklos ataskaitas ir kitų išorės auditorių ataskaitas.
- Siekiant įsitikinti, kad visi nustatyti faktai yra teisingi, jie aptariami su valstybių narių institucijomis ir su Komisija.
- Mes priimame savo nuomonės remdamiesi atliktu darbu ir pasiektais rezultatais.

¹ Išlaidoms priskirti mokėjimai: tarpiniai mokėjimai, galutiniai mokėjimai ir avansų patvirtinimai.

Europos Audito Rūmai ir jų darbas

Europos Audito Rūmai yra nepriklausoma Europos Sąjungos audito institucija. Mūsų būstinė yra Liuksemburge ir pas mus dirba apie 900 auditorių ir pagalbinių visų ES tautybių darbuotojų. Nuo to laiko, kai 1977 m. buvo įsteigta mūsų institucija, daugiausia savo dėmesio mes skyrėme ES finansų valdymo svarbai ir prisidėjome prie jo gerinimo.

Audito Rūmų audito ataskaitos ir nuomonės yra labai svarbi ES atskaitomybės grandinės sudėtinė dalis. Mūsų darbo rezultatai naudojami reikalaujant atskaitomybės – visų pirma per metinę biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrą – iš tų, kurie yra atsakingi už ES biudžeto valdymą. Pirmiausia tai Komisija, bet taip pat ir kitos ES institucijos ir įstaigos. Pasidalijamojo valdymo srityje svarbus vaidmuo tenka ir valstybėms narėms.

Mūsų pagrindinės užduotys yra:

- finansiniai ir atitikties auditai, iš esmės pateikiami patikinimo pareiškimo forma;
- veiksmingumo auditai atrinktomis temomis, siekiant kiek įmanoma padidinti mūsų darbo poveikį; ir
- nuomonės dėl teisės aktų, susijusių su biudžeto valdymu, ir kitais svarbiais klausimais.

Mes siekiame valdyti savo išteklius tokiu būdu, kad tarp mūsų vykdomų įvairių veiklų būtų užtikrinta teisinga pusiausvyra, kad gautume patikimus rezultatus iš kuo didesnės įvairių ES biudžeto sričių aprėpties.

Mūsų darbo rezultatai

Mes rengiame:

- **metines ataskaitas** dėl ES biudžeto ir Europos plėtros fondų. Metinės ataskaitos paprastai apima patikinimo pareiškimo nuomones ir rezultatus ir yra skelbiamos kasmet nuo spalio iki lapkričio mėn.;
- **specialiąsias metines ataskaitas**, kuriose pateikiamos Audito Rūmų finansinio audito nuomonės apie kiekvieną ES agentūrą ir įstaigą. 2015 m. jų paskelbta 52;
- **specialiąsias ataskaitas** atrinktomis audito temomis, jas skelbiame visu metų laikotarpiu. Dažniausiai jos yra veiksmingumo auditai. 2015 m. jų paskelbta 25;
- **nuomones**, kurias Europos Parlamentas ir Taryba naudoja tvirtindami ES teisės aktus ir kitus sprendimus, turinčius reikšmingą poveikį finansų valdymui, ir kitus peržiūra paremtus dokumentus. 2015 m. buvo paskelbtos aštuonios nuomonės ir dvi apibendrinamosios ataskaitos dėl ES agentūrų ir bendrųjų įmonių.
- **metines veiklos ataskaitas**, kuriose pateikta informacija ir svarstymai apie mūsų šių metų veiklą.

Skelbdami patikinimą apie ES finansų valdymo būklę ir teikdami rekomendacijas dėl jo tobulinimo, mes savo darbu prisidedame prie geresnio informavimo apie šį valdymą ir prie jo skaidrumo didinimo. Mes tai darome Europos Sąjungos piliečių labui.

2015 m. Specialiosios ataskaitos

Mūsų specialiąsias ataskaitas – iš esmės susijusias su veiksmingumo auditais – visomis ES kalbomis galima rasti mūsų interneto svetainėje eca.europa.eu.

55

Vežimas Europos vidaus vandenų keliais: nuo 2001 m. nebuvo reikšmingų su šia transporto dalimi ir tinkamumo laivybai sąlygomis susijusių patobulinimų (Nr. 1/2015)

ES finansavimas Dunojaus upės baseino miesto nuotekų valymo įrenginiams: norint padėti valstybėms narėms pasiekti ES nuotekų politikos tikslus, būtinos tolesnės pastangos (Nr. 2/2015)

ES Jaunimo garantijų iniciatyva: žengti pirmieji žingsniai, bet iškyla rizika jos įgyvendinimui (Nr. 3/2015)

Techninė pagalba: koks buvo jos indėlis žemės ūkio ir kaimo plėtros srityje? (Nr. 4/2015)

Ar finansinės priemonės yra sėkmingas ir perspektyvus įrankis kaimo plėtros srityje? (Nr. 5/2015)

ES ATLAS vientisumas ir įgyvendinimas (Nr. 6/2015)

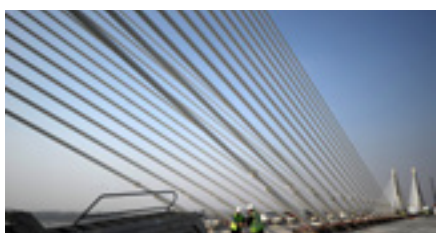
ES policijos misija Afganistane: įvairūs rezultatai (Nr. 7/2015)

Ar teikiant ES finansinę paramą tinkamai atsižvelgiama į smulkiųjų verslininkų poreikius? (Nr. 8/2015)

ES parama kovai su kankinimu ir už mirties bausmės panaikinimą (Nr. 9/2015)

Pastangas spręsti viešųjų pirkimų iš ES sanglaudai skiriamų lėšų problemas reikėtų intensyvuoti (Nr. 10/2015)

Ar Komisija tinkamai valdo žvejybos partnerystės susitarimus? (Nr. 11/2015)

ES prioriteto – skatinti žiniomis pagrįstos kaimo ekonomikos kūrimą – įgyvendinimui poveikį padarė prastas žinių perteikimo ir konsultavimo priemonių valdymas (Nr. 12/2015)

2015 m.

Specialiosios ataskaitos

56

ES parama medieną gaminančioms šalims pagal FLEGT veiksmų planą (Nr. 13/2015)

AKR investicinė priemonė. Ar ji suteikia papildomos naudos? (Nr. 14/2015)

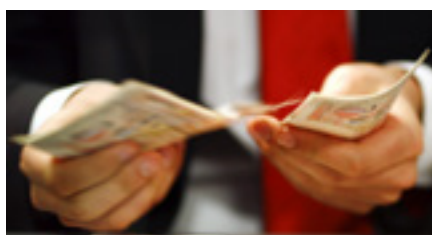
Pagal AKR-ES energetikos priemonę Rytų Afrikai teikiama parama atsinaujinančiosios energijos srityje (Nr. 15/2015)

Energijos tiekimo saugumo didinimas sukuriant energijos vidaus rinką. Reikia sutelkti daugiau pastangų (Nr. 16/2015)

Komisijos parama jaunimo veiksmų grupėms: ESF finansavimo fondo perorientavimas pavyko, tačiau nepakanka dėmesio rezultatams (Nr. 17/2015)

Sunkumų patyrusioms šalims suteikta finansinė parama (Nr. 18/2015)

Būtina labiau atsižvelgti į rezultatus, siekiant pagerinti techninės pagalbos Graikijai teikimą (Nr. 19/2015)

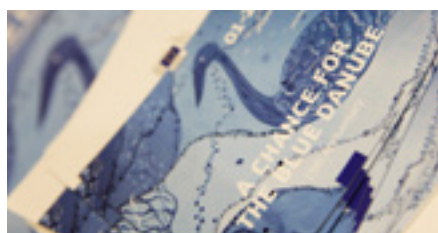
ES paramos kaimo plėtrai, skirtos negamybinėms investicijoms žemės ūkio srityje, ekonominis veiksmingumas (Nr. 20/2015)

Rizikos, susijusios su ES plėtros ir bendradarbiavimo veiklai taikomu į rezultatus orientuotu metodu, apžvalga (Nr. 21/2015)

ES kredito reitingų agentūrų priežiūra – gerai parengta, tačiau dar nėra visiškai veiksminga (Nr. 22/2015)

Vandens kokybė Dunojaus upės baseine: padaryta pažanga įgyvendinant Vandens pagrindų direktyvą, tačiau dar reikia nemažai nuveikti (Nr. 23/2015)

Kova su sukčiavimu PVM Bendrijos viduje: reikia imtis daugiau veiksmų (Nr. 24/2015)

ES parama kaimo infrastruktūrai: galimybė racionaliau panaudoti lėšas (Nr. 25/2015)

KAIP ĮSIGYTI EUROPOS SĄJUNGOS LEIDINIŲ

Nemokamų leidinių galite įsigyti:

- vieną egzempliorių:
svetainėje *EU Bookshop* (<http://bookshop.europa.eu>);
- daugiau negu vieną egzempliorių / plakatą / žemėlapių:
Europos Sąjungos atstovybėse (http://ec.europa.eu/represent_lt.htm),
ES nepriklausančių šalių delegacijose (http://eeas.europa.eu/delegations/index_lt.htm),
susisiekę su tarnyba *Europe Direct* (http://europa.eu/europedirect/index_lt.htm)
arba paskambinę numeriu 00 800 6 7 8 9 10 11 (nemokamai visoje ES (*)).

(*). Informacija teikiama nemokamai, daugelis skambučių taip pat nemokami (nors kai kurie ryšio paslaugų teikėjai gali imti mokesť, taip pat gali reikėti mokėti, jeigu skambinsite taksofonu arba viešbučio telefonu).

Parduodamų leidinių galite įsigyti:

- svetainėje *EU Bookshop* (<http://bookshop.europa.eu>).

Norint dauginti šią nuotrauką, būtina gauti autorių teisių turėtojo ir architektų leidimą.

©ES 2016 Šaltinis: EAR, EAR pastatų architektai: Jim Clemes (2004 ir 2013 m.) ir Paul Noël (1988 m.), 52 p.

Šias nuotraukas dauginti leidžiama, nurodžius autorių teisių turėtoją, šaltinį ir fotografų vardą ir pavardę (jei nurodyta):

- ©ES 2016 Šaltinis: EAR, 2 p.; 56 p. (SA 15/2015 ir 25/2015);
Šaltinis: Europos Komisijos audiovizualinė tarnyba / Nuotraukos: Luis Robayo, 28 p.; Simon Maina, 51 p.;
Sakis Mitrolidis, 55 p. (SA 5/2015);
- ©ES 2015 Šaltinis: Europos Komisijos audiovizualinė tarnyba / Nuotraukos: Jennifer Jacquemart, 26 p.; Genya Savilov,
45 p.; Oliver Bunic, 46 p. (1 nuotrauka); Angelos Tzortzinis, 46 p. (2 nuotrauka); Thierry Charlier, 48 p.;
Maciej Szkopanski, 55 p. (SA 3/2015); Shlamov Vano, 55 p. (SA 7/2015); Quique Garcia, 56 p. (SA 16/2015);
Šaltinis: EAR, 55 p. (SA 1/2015 ir 2/2015); 56 p. (SA 20/2015);
- ©ES 2014 Šaltinis: Europos Komisijos audiovizualinė tarnyba / Nuotraukos: Denis Lovrovic, 23 p., 55 p. (SA 8/2015) ir
56 p. (SA 17/2015); Sylvain Thomas, 33 p. (1 ir 2 nuotrauka) ir 34 p.; Charly Triballeau, 42 p. (2 nuotrauka);
Jose Jordan, 55 p. (SA 9/2015); Etienne Ansotte, 56 p. (SA 23/2015);
Šaltinis: Europos Komisija - Žemės ūkio ir kaimo plėtros generalinis direktoratas / Nuotraukos: 25 p., 41 p.,
42 p. (1 nuotrauka), 43 p.; 55 p. (SA 12/2015);
- ©ES 2013 Šaltinis: EAR, p. 55 (SA 11/2015);
- ©ES 2012 Šaltinis: Europos Komisijos audiovizualinė tarnyba / Nuotraukos: Robin Utrecht, 38 p.; Nikolay Doychinov,
27 p. ir 55 p. (SA 10/2015); EP/PE, p. 56 (SA 18/2015);
Šaltinis: Europos Komisija - Migracijos ir vidaus reikalų generalinis direktoratas / Nuotraukos: Andrei
Pungovschi, 16 p.; Jan-Joseph Stok, 21 p.;
- ©ES 2011 Šaltinis: EAR, 56 p. (SA 19/2015);
Šaltinis: Europos Komisijos audiovizualinė tarnyba / Nuotraukos: Anoeck De Groot, 55 p. (SA 6/2015);
Etienne Ansotte, 56 p. (SA 22/2015);
- ©ES 2009 Šaltinis: Europos Komisijos audiovizualinė tarnyba / Nuotraukos: Melinda Bodo, 55 p. (SA 4/2015);
- ©ES 2008 Šaltinis: Europos Komisijos audiovizualinė tarnyba / Nuotraukos: Laurent Chamussy, 6 p.;
- ©ES 2001 Šaltinis: Europos Komisijos audiovizualinė tarnyba / Nuotraukos: 12 p.; 31 p.; 56 p. (SA 14/2015 ir 24/2015);
- ©ES 1999 Šaltinis: Europos Komisija - Vystymasis ir bendradarbiavimas – Europeaid / Nuotrauka: 56 p. (SA 21/2015);
- ©ES 1995 Šaltinis: Europos Komisijos audiovizualinė tarnyba / Nuotraukos: Medžio apdirbimo įmonė „Estkip“ Jehvyje,
56 p. (SA 13/2015).

ES auditorių 2015 m. metinių ataskaitų pristatymas ir paaškinimas

Europos Audito Rūmai yra nepriklausoma ES audito institucija – ES finansų sergėtojai. Šiame leidinyje pateikiama Audito Rūmų 2015 m. metinių ataskaitų dėl ES biudžeto ir Europos plėtros fondų pagrindinių nustatytų faktų santrauka. Ji apima finansinių ataskaitų patikimumą, pajamų ir išlaidų tvarkingumą ir ES biudžeto rezultatus. Ataskaitų netrumpinti tekstai skelbiami svetainėje www.eca.europa.eu ir *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

EUROPOS
AUDITO
RŪMAI

Leidinių biuras